

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

לפני כבוד השופטת גילת שלו - אב"ד
כבוד השופטת דינה כהן
כבוד השופט איתי ברסלר-גונן

בעניין: המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ליאת לוי-סיגל

נגד

הנאשם: עמאד צופי (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד אכרם חסונה ועו"ד ליל פטישי

הכרעת דין

השופט איתי ברסלר-גונן

כללי – האישום, המענה וגדר המחלוקת

האישום

1. כתב האישום שהוגש נגד הנאשם מייחס לו עבירות של מעשה טרור של ניסיון לרצח, לפי סעיף 1305(1) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 [להלן: "חוק העונשין"], בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 [להלן: "חוק הטרור"], וכן עבירה של הסתננות מזוינת, לפי סעיף 4 לחוק למניעת הסתננות, התשי"ד – 1955 [להלן: "חוק ההסתננות"].

2. על פי הנטען בכתב האישום, הנאשם, תושב רצועת עזה, החליט בתאריך 30.5.2021 להסתנן לישראל כשהוא חמוש בסכינים. על כן, הנאשם הצטייד בשתי סכיני מטבח [להלן: "הסכינים"] אותן נשא על גופו והגיע בשעות הצהריים לאזור גדר הגבול, שם חיפש אחר פרצה; וכשמצא הנאשם פרצה קטנה בגדר, שנותרה שם לאחר שהתפוצצה במקום פצצת מרגמה במסגרת מבצע 'שומר החומות', הוא השתחל בפרצה מתחת לגדר, סמוך לקו דיווח 222. הנאשם נכנס למגדל שמירה נטוש והסתתר בו עד לשעות הערב ולשעת כושר. בשעות הערב הגיעו חיילי צה"ל בכלי רכב צבאיים, פתחו את השער והנאשם הסתנן דרך השער ונכנס לתוך מדינת ישראל.

לאחר מכן, הלך הנאשם ברגל עד שהגיע בכביש 232 ליד הצומת עם כביש 2211, סמוך ליישובים שדי אברהם ויתד, כשהוא מחזיק בסכינים על גופו, ולובש מעיל. נהג שהבחין בנאשם וחשד בו, התריע על נוכחותו סמוך לשעה 21:30. הנאשם נותר באזור כשהוא מתקדם לכיוון מושב יתד. מספר דקות לאחר מכן, התקרב בנסיעה לעבר הנאשם, ברכב בטחון, רב"צ היישוב אבשלום, א.ד. [להלן: "המתלונן"].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

המתלונן עצר ליד הנאשם, ושאל אותו בעברית למעשיו במקום, פתח את דלת הנוסע וביקש מהנאשם להיכנס לרכב. נטען, כי במקום ובזמן זה, שלף הנאשם אחת מהסכינים שנשא, הכניס את פלג גופו העליון לרכב וניסה לדקור את המתלונן בראשו באמצעות הסכין ובמקומות נוספים בגופו, הכל על מנת לגרום למותו של המתלונן.

המתלונן נאבק בנאשם, אשר הצליח לדקור את המתלונן בידו השמאלית ולשרוט אותו בבטנו מצד ימין; הצליח לתפוס את ידו של הנאשם שאחזה בסכין ולמנוע ממנו להמשיך לדקרו, ודחף אותו ברגליו מחוץ לרכב. בשלב זה הנאשם החל לרוץ לעבר מושב יתד.

באותו מועד נסעו שני חיילי צה"ל בגיפ צה"לי בכביש, בכיוון הנגדי. המתלונן הבחין בהם, קרא להם לעזרה וקרא "מחבל". כמו כן הגיע למקום רבש"צ נוסף ברכב ביטחון [א.ג.; להלן "הרבש"צ הנוסף"]. החיילים ירדו מהגיפ וקראו לנאשם שהיה במרחק מה מהם לעצור. הנאשם לא שעה להוראות החיילים, ושלף את הסכין השנייה שהייתה ברשותו, כשהוא מתקדם לעבר החיילים, למרות שאחד מהם ירה באוויר, עד שהחיילים והרבש"צ הנוסף נאלצו לירות לעבר החיילים, למרות שאחד שיפגע בהם, או שיש על גופו מטען חבלה. קליע אחד מרובי החיילים פגע ברגלו של הנאשם והוא נפל לקרקע, כשהוא ממשיך לאחוז באחת הסכינים. לאחר מכן עצרו את הנאשם החיילים, הרבש"צ הנוסף וחיילים נוספים שהגיעו לאזור.

נטען כי בשל מעשיו של הנאשם, נזקק המתלונן לטיפול רפואי והוא הועבר לבית החולים סורוקה, שם הוברר כי נשרט בבטנו מצד ימין, ונגרם לו חתך עמוק באצבע יד שמאל.

מיוחס לנאשם כי הסתגן לשטח מדינת ישראל כשהוא מזויין בסכין וכשהוא מחזיק בסכינים ללא היתר כדין, וכי ניסה לגרום שלא כדין, באמצעות דקירות סכין, למותו של המתלונן. עוד נטען, כי מעשיו של הנאשם מהווים "מעשה טרור" שכן נעשו מתוך מניע מדיני, דתי, לאומני או אידאולוגי, וכי במעשה שנעשה היה סיכון ממשי לגופו של אדם ותוך שימוש בסכין. עוד נטען, כי מעשה הנאשם נעשה במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור או במטרה לאלץ ממשלה או רשות שלטונית אחרת, לרבות ממשלה או רשות שלטונית אחרת של מדינה זרה, או ארגון ציבורי בין לאומי, לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה.

בגין מעשים אלו מיוחסות לנאשם העבירות של מעשה טרור של ניסיון לרצח והסתננות מזויינת.

המענה

3. במענה שניתן ביום 1.2.2022 אישר הסנגור את נוכחותו של הנאשם בזמן ובמקום הנטענים, וטען בשמו של הנאשם כי הנאשם החליט להיכנס למדינת ישראל על מנת לעבוד ולחיות בה, וכי הצטייד בסכינים בשל חשש מבעלי חיים בדרכו, ומאחר שסבר שהסכינים יסייעו לו בחיתוך חבלים ויקלו עליו בכניסתו לישראל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

הנאשם אישר כי הגיע לגדר בשעות הצהריים וחיפש אחר פרצה בה, וכי מצא את הפרצה, השתחל מתחת לגדר והסתתר באותו מגדל שמירה ושהה שם. לטענת הנאשם, הוא חשב שיגיעו חיילים ויעצרו אותו או שיבקשו להסגיר אותו והוא ייעצר. הנאשם אישר את מסלול ההליכה שלו כפי הנטען בכתב האישום, אך טען כי הסכינים היו בתוך מעילו בעת הליכתו. הסנגור אישר כי מחומר הראיות עולה כי היה אדם שהתריע על בחור חשוד בעל חזות ערבית שהולך במקום, ונטען כי הנאשם אכן הלך לכיוון מסוים אולם לא ידע לאיזה כיוון הוא הולך, וכי שם עצרו אותו.

ביחס לליבת האירוע, טען הנאשם כי המתלונן התקרב אליו ושאל אותו, אך הוא לא הבין את המתלונן והיה מפוחד ומבוהל וביקש שהמתלונן יעזוב אותו. לטענת הנאשם, בשלב מסויים המתלונן פתח את הדלת של הנוסע, והנאשם שהרגיש מאויים מהמתלונן, ביקש להתקרב לדלת הנוסע הקדמי, עם הסכין, כי רצה להפחיד את המתלונן עם הסכין ולא התכוון לפגוע בו. הנאשם כפר בכך שניסה לדקור את המתלונן, ולטענתו, המתלונן ניסה למשוך את הסכין מהיד של הנאשם ונחתך בידו. עוד נטען, כי תוך כדי האירוע המתלונן ניסה למשוך את הנאשם אליו ותוך כדי המשיכה המתלונן נחתך בבטנו חתך שטחי. לאחר מכן, המתלונן דחף אותו עם הרגל שלו החוצה, הוא נהדף החוצה, הלך והמשיך בדרכו.

לטענת הנאשם, לאחר שהמשיך בדרכו, מיד הגיעו חיילים, ירו לכיוונו, והגיע אדם נוסף שירה לכיוונו, פצעו אותו ברגליו והוא נוטרל ללא התנגדות והובא לבית החולים. הנאשם כפר בכך שהלך לכיוון החיילים וטען כי דווקא כשראה את החיילים הוא פחד וחזר אחורה ואז הם ירו בו.

כטענה חלופית, טען הסנגור כי המעשה עצמו אינו יכול ללמד על ניסיון לרצח, תוך שהפנה לחבלות שנגרמו למתלונן כתוצאה מהאירוע.

ראיות התביעה

4. מטעם התביעה העידו המתלונן, שני החיילים שהגיעו למקום וכן הרבש"צ הנוסף שהגיע אחריהם. יתר הראיות הוגשו בהסכמה ואסקור אותן בהמשך.

תמצית עדות המתלונן

5. המתלונן העיד כי עד לאירוע כיהן בתפקידו זה כרכז בטחון שוטף צבאי של היישוב אבשלום, במשך 5 שנים, וכי במשך 11 שנים הוא מתנדב במשטרת ישראל.

לגבי האירוע, העיד המתלונן כי באותו ערב הסתובב עם רכבו וקיבל דיווח בקבוצת הבטחון של הגדוד של החטיבה הדרומית על מישהו חשוד, וזאת לאחר שאחד התושבים ממועצה אזורית אשכול התקשר ודיווח לרבש"צ השכן, והאחרון שלח את הדיווח בקבוצה. לדבריו, היה בטוח שזו עוד הקפצה שבסופה יימצא בדואי השומר במקום. המתלונן תיאר כי מצא לנכון לקפוץ לכביש ולבדוק, הוא הפעיל את כל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

ה"צ'קלקות" ואז, לדבריו: "אני רואה הולכת דמות לכיוון שלנו לכיוון הישובים, עצרתי על ידו, פתחתי חלון ושאלתי אותו מי אתה ומה אתה עושה פה. בדיקה רגילה שאנחנו שואלים. הוא פשוט עושה מעצמו חירש התחיל 'אההה', כאילו קולות כאלו שאמרתי וואלה, נפלתי על בן אדם חירש ושיחק אותה מאד יפה. האמנתי לו, אמרתי וואלה בן אדם חירש והוא ממשיך. לא ידעתי שהוא לא מבין את השפה והוא מתחיל ללכת להתקדם. נתתי רברס, אמרתי לו תעצור בבקשה, אני רוצה לבדוק אותך מי אתה... אני ראיתי שהוא היה לחוץ, ממש לחוץ אבל הוא ממשיך לדמיין, כאילו להגיד שהוא חירש, קולות כאלו ככה ככה, אמרתי לו בסדר. אמרתי לו בערבית כאילו... תן לי את התעודת זהות ופתחתי לו דלת כי המקום שעמדתי הוא מקום מאד מסוכן. הוא מקום מאד צר... יש שם ... מעקה בטיחות ... שלא יכולתי להיזי את האוטו... פתחתי לו את הדלת ואמרתי לו תכנס, תתקדם כמה מטר כי הייתה תחנת אוטובוס שם... אמרתי אני אבדוק אותו שם, בן אדם חירש מסכן, בכל מקרה כבר ראיתי משהו לא בסדר פה, לא הייתי שקט... [פתחתי] דלת הנוסע... אני רואה הוא התחיל להכניס את חלק הגוף העליון שלו, אני הסתובבתי, פתאום אני רואה סכין בידיים שלו" [פרוט' עמ' 16 – 17].

המתלונן המשיך והעיד על התפתחות מאבק בתוך רכבו, ותיאר את הדברים תוך הרמת ידו השמאלית והצבעה על מיקום הפגיעה, בהעידו כי "פשוט באטרף הוא דקר אותי ביד, הכניס לי בתוך היד את הסכין... הוא הכניס לי פשוט את האצבע, חתך לי את האצבע כי סגרתי את ה, באינסטינקט זה היה המזל שלי באמת... פשוט חתך את זה כי הכנסתי לו ככה, הוא רצה לתוך הראש, הבנתי את זה... עשיתי לו תנועה כזאת [כלפי מטה]... ניסיתי פשוט אני רואה שהוא לא הצלית. זה היה המזל כנראה עצרתי אותו... הסכין היה בתוך הראש... [פרוט' עמ' 17 – 18].

ובהמשך, גם כן תוך הדגמה של תנועת הנפה של סכין ביד כלפי מעלה והרמת ידו של המתלונן כדי להתגונן, תיאר המתלונן בלשונו מאבק: "הוא הכניס פשוט את הגוף העליון שלו לתוך הרכב, אני פשוט ישבתי, הסתכלתי גם על הכביש והסתכלתי קצת במבט אליו כזה, שאני מסתובב הוא כנראה ככה זה היה, הוא מוציא את הסכין שלו ופשוט ניסה לדקור אותי ככה באינסטינקטיבית שמתי את היד... הוא התחיל לצרוח, התחלנו להאבק לא שמתי לב כנראה מזל שלי שהרכב היה מאד, אין לו מקום, הוא לא יכול להסתובב שם, אין לו תנועה." [פרוט' עמ' 18 ש' 7 ואילך].

המתלונן העיד כיצד הסתיים האירוע מבחינתו ולמעשה עבר לזירה שניה: "לא שמתי לב שהוא הוציא כנראה את הסכין השני ודקר אותי פה בבטן... עד עכשיו רואים את זה ויש פה חתך... הוצאתי את הרגל צד ימין, רגל ימין ונתתי לו איזה בעיטה להעיף אותו מהאוטו. עם הרגל שנתתי לו בעיטה, נגעתי בדי, שמתי על הדי, הרכב מתחיל לנסוע... ואני גם ראיתי שהוא מסתובב מתחיל לרוץ לכיוון הישוב. הייתה כניסה קרובה לישוב יתד... אז אני קפצתי מהאוטו, האוטו התחיל לנסוע, כמובן הוא נסע, התנגש שם במעקה בטיחות ולמזלי אני בדיוק בשניה הזאת ראיתי רכב ג'יפ צבאי סוור שלנו... הייתי פצוע עם הדם הכל מדמם, עצרתי להם, התחלתי לצעוק לעצור, תעצרו מחבל מחבל... והוא מתקדם, הוא מתחיל לרוץ לכיוון יתד, לכיוון מושבים... התחלתי לעצור את החיילים שלנו... הם ישר הבינו את זה כי ראו צ'קלקות הרכב עומד... הם התקדמו ובתוך שניה הגיע גם רבש"צ השכן [הרבש"צ הנוסף – א.ב.ג.]... היה עם החלון פתוח ואני צורח לו מחבל, הוא דקר אותי, מחבל. הוא כאילו, הוא הבין שמע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

אותי, נתן גז קדימה לכיוון המחבל, אני רצתי גם איתם, כאילו רגלית עם המכשיר ואני שומע יריות, ואני רואה את הבחור מסתובב, הוא פשוט עוצר מסתובב עם שני סכינים, החיילים כבר היו מוכנים, הם עדיין לא ירו. והוא מתכוון לכיוון שלהם עם שני סכינים ככה, פשוט בא... לכיוון החיילים, לכיוון הרבש"צ (הנוסף) ואני שומע יריות. הם ירו, ובזמן הירי המחבל נפל, צעקו מחבל נפל, ועדיין כשהוא נפל לא ירו בו, ירו בו בגוף התחתון... ביקשו ממנו לעצור לעצור, כמה פעמים צעקו תעצור... והוא ממשק, הוא פשוט ככה התחיל באטרף ללכת וזהו, הוא נפל. בזמן שהוא נפל הוא עדיין עם הסכין מחזיק סכין ולא נותן לנו להתקרב. הוא היה גם עם המעיל, הוא פשוט שוכב ומנסה לדקור אותנו..." [פרוט' עמ' 18 – 20].

המתלונן תיאר את האירוע בתוך הרכב כמאבק עם הנאשם כשהוא אוחז בידו של הנאשם שהחזיקה את הסכין ובוטע בו החוצה, ואז הנאשם ברח [פרוט' עמ' 21].

6. בחקירה נגדית, אישר המתלונן כי תחילה חשב שמדובר בבדואי ולא עלה בראשו שמדובר במחבל. הוא העיד שניסה לתקשר איתו וחשב שהוא חירש כי לא הבין מילה בעברית, אך התרשם כי הנאשם ניסה להתחמק ממנו כאיש בטחון ורצה שיעזוב אותו, וכי הוא נאלץ לחזור אחורה כדי להמשיך ולדבר עם הנאשם [פרוט' עמ' 25 – 27].

המתלונן אישר כי בעת האירוע ראה רק סכין אחת, זו שראה מונפת לראשו ותפס אותה, וכי את הסכין השניה ראה רק לאחר שהנאשם היה פצוע על הכביש [פרוט' עמ' 26 ש' 3; פרוט' עמ' 34 ש' 10] והסיק שנפצע בבטן מהסכין השניה [פרוט' עמ' 34, ופרוט' עמ' 40 ש' 23, וכן פרוט' עמ' 49 ש' 23].

בהמשך חקירתו הנגדית עמד על כך המתלונן כי הסכין הונפה על ידי הנאשם לעבר ראשו וכי הוא הדף ותפס אותה בתנועה אינסטינקטיבית ושב ותיאר את האירוע כמאבק הכולל אגרופים ובעיטות מצדו כדי להוציא את הנאשם מהרכב [פרוט' עמ' 32 ש' 16; פרוט' עמ' 35 ש' 6; פרוט' עמ' 42 - 43], עד כדי תחושה של מאבק אדיר על חייו [פרוט' עמ' 45, פרוט' עמ' 47 ש' 13].

המתלונן העיד גם בחקירתו הנגדית כי לאחר שהדף את הנאשם, החל הנאשם ללכת לכיוון מושב יתד, ואז הגיע רכב עם חיילים מולו [כלומר מכיוון צפון לדרום – א.ב.ג.], הוא צעק להם שיש מחבל ואז הם עצרו, יצאו מהרכב, התקדמו והנאשם התחיל להתקדם לעברם, כלומר למעשה "שב" לכיוון צפון מעט, לכיוון החיילים, שעמדו ביחס אליו באותו כיוון כמו המתלונן, כשהוא אוחז בשתי הסכינים מונפות [פרוט' עמ' 59]. בשלב זה, העיד המתלונן, הגיע הרבש"צ הנוסף והוא שמע קולות ירי, תחילה של החיילים ולאחר מכן של הרבש"צ הנוסף, שאמר לחיילים לחדול והוא המשיך לירות לעבר הנאשם [פרוט' עמ' 60].

אתייחס לעדות המתלונן ביתר פירוט בהמשך, לצורך בחינת מהימנות גרסתו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

עדות הרבש"צ הנוסף

7. הרבש"צ הנוסף [ע.ת. 2] לא היה עד למה שהתרחש בתוך רכבו של המתלונן ולמעשה יצא ממושב שדי אברהם לאחר שקיבל בקבוצת הווטצאפ הודעה לפיה ראו מישהו מוזר הולך על הכביש של המושבים מכיוון צפון לכיוון דרום, והאם יש מישהו שיכול לקפוץ לבדוק. העד תיאר כי יצא עם הרכב והנשק החוצה אך כיוון שלא קיבל אינדיקציה מהצבא, לא חשב בהתחלה שמדובר באירוע חבלני. העד העיד כי כשהוא הגיע כעשרה מטרים מהיציאה מהמושב הוא הבחין במתלונן שאמר לו להיזהר כי המחבל דקר אותו, הוא הרים את הראש והבחין בנאשם אוחו בידיו שמעל הראש בשתי סכינים, אחת עם ידית פלסטיק והשניה בלי ידית ושני חיילים שעומדים מולו עם נשק אם 16 שלוף, כשהמרחק ביניהם הוא כחמישה מטרים. העד תאר כי הורה לחיילים שלא לירות יותר וכי הוא לוקח את הפיקוד כיוון שלא רצה שיהיו יותר מדי נשקים ושחלילה יירו בו. בהמשך סגר את הכביש וראה את המתלונן לחוץ בשל שריטה ביד ובבטן שנגרמו לו והורה לו לסגור את הכביש שלא יבואו רכבים. הרבש"צ הנוסף העיד, תוך הדגמה כי הנאשם עמד כשהוא מחזיק בסכינים בשתי ידיו כשהן מורמות מעלה, מכופפות במרפקים בזווית של 90 מעלות ובאגרופים המחזיקים בסכינים באופן מאוזן; וכי הנאשם לא הקשיב להוראותיו וכשהחל לצעוד לכיוונו ירה בו ברגליו כדי לנטרלו. לדבריו, בשלב זה הנאשם נשכב על הרצפה ותפס סכין וניסה לתקוף, או שזה היה רפלקס של היד שלו, והבהיר כי הנאשם נפל כשהסכינים היו בידיים שלו וניסה לקום, אך הפסיק כשאיים עליו שירה בו שוב [פרוטי עמ' 69 ש' 13 - 15]. העד תיאר כי בעת שירה על הנאשם, הנאשם עמד על הכורכר של הכביש, כי הוא עצמו עמד באמצע הכביש, וכי הוא חש שהנאשם מנסה לרוץ לכיוונו ושיש במצב זה סכנה [פרוטי עמ' 70 ש' 6 - 8].

בחקירתו הנגדית חזר העד על הדברים ועל כך שביציאה משדי אברהם ראה את המתלונן ושמע אותו אומר לו **"מחבל מחבל, דקרו אותי, דקרו אותי"** ואז גם ראה שיש לו חתך ביד וחתך בבטן, וכי לפני שהוא הגיע, כבר הגיעו החיילים. העד הדגים כי בשלב זה הנאשם עדיין לא היה פצוע אך עמד מולו עם שתי סכינים בידיו למעלה [פרוטי עמ' 74 ש' 13]. הוא תיאר כי הנאשם עמד כשגבו לבתים של מושב יתד [פרוטי עמ' 75 ש' 1], וחזר על כך שירה בנאשם לאחר שהנאשם **"עשה חצי צעד יותר מידי ואז יריתי בו"**. [פרוטי עמ' 80 ש' 7]. בהמשך הוסיף העד כי הכוונה לצעד וחצי לכיוונו [שם, ש' 25]. העד אישר כי אמר לחוקר שב"כ שהנאשם התנהג בצורה מוזרה **כאילו** הוא שיכור אך ציין שהוא לא היה שיכור [פרוטי עמ' 81 ש' 28-29], ולדבריו חש שהנאשם מסכן אותו ואת החיילים [פרוטי עמ' 87 ש' 10]. עוד הוסיף העד לשאלות בית המשפט כי ניסה לנטרל את המחבל מבחינתו בירי לרגליו ולא לפלג גוף עליון, בין היתר מחשש שמאחוריו יפגעו עובדים בחממות [פרוטי עמ' 92].

עדויות החיילים

8. ברכב הצבאי היו חיילת וחייל.

החיילת [ע.ת. 3] העידה כי בערב האירוע נסעה יחד עם החייל הנוסף [ע.ת. 4] ברכב צבאי, ועל כביש חבל שלום הבחינו ברכבו של המתלונן, אותו הם מכירים עוד קודם בשל עבודה משותפת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

כשה"צ'קלקות" דולקות והוא בצד הכביש. החיילת העידה כי תחילה לא הבינו מה קורה אולם כשהתקרבו הם ראו את המתלונן מרים ידיים וצועק "מחבל מחבל". החיילת העידה כי עצרו את רכבם במקביל לרכבו של המתלונן ואז ראו אדם שמחזיק שתי סכינים בידיו לכיוונם אך הוא לא אז [פרוט' עמ' 93 ש' 27-28]. לדבריה, היא עצרה את הרכב מול הנאשם, כאשר החייל שעמה ירד מהרכב ועמד בדיוק מולו והיא בצד השני. החיילת העידה כי לאחר שהחייל ירד מהרכב הוא החל לירות באוויר לאחר שהנאשם החל ללכת לכיוונו, אך רעש הירי לא הפריע לנאשם והוא המשיך להתקרב לכיוונם, ולכן היא צעקה לחייל שיירה לנאשם ברגליים וכך הוא עשה. החיילת העידה כי תוך כך שיצאה מהרכב, המתלונן צעק לה להזיז את הרכב במקביל כדי לחסום את הכביש מהגעת רכבי אזרחים, ולאחר שעשתה כן ויצאה בפעם השנייה מהרכב הגיע הרבש"צ הנוסף [ע.ת. 2] והיה צרור ירי לכיוון הנאשם והיא בעצמה ירתה כדור אחד לכיוון הרגליים שלו. החיילת העידה כי הנאשם לבש מעיל שחור ולכן עורר את החשד כי הוא נושא על גופו מטען. עוד העידה כי הם לא ידעו על סיפור הדקירה של המתלונן, אלא רק בדיעבד [פרוט' עמ' 93 - 96].

בחקירתה הנגדית העידה החיילת כי כשראתה את הנאשם לראשונה הוא עמד והחזיק סכין בכל יד, כשידיו ליד המותן, וכי לאחר שהחייל החל לירות הוא התקרב אליהם לאט מאוד מבלי להשליך את הסכינים, ואישרה כי הוא נראה מסומם ומוזר קצת [פרוט' עמ' 96 - 98]. לדבריה, הנאשם היה תחילה בצד שמאל של הכביש אך הוא התקדם לעברם תוך חציית הכביש (לצד ימין), תוך כדי שהחייל שלצדה יורה לעברו, והחייל נאלץ ללכת אחורה ו"לשפר" מולו, ואז הגיע הרבש"צ הנוסף וגם הוא החל לירות עד שהנאשם נפל בשולי הכביש [פרוט' עמ' 99 - 102]. החיילת העידה כי לאחר שהנאשם נפל הוא ניסה לזוז הרבה פעמים, אך גם אישרה שלא ניסה לדקור אותם ולא צעק כלום [פרוט' עמ' 103 ש' 8 ואילך].

9. החייל הנוסף [ע.ת. 4] העיד כי היה בנסיעה עם החיילת כשהם ראו רכב שעצר בצד הכביש עם "צ'קלקות" ובחור שמסמן להם לעצור והם זיהו את המתלונן שאותו מכירים עוד קודם, ועוד זיהו במרחק של כעשרים מטרים בחור עם סכין ביד ימין [פרוט' עמ' 105 ש' 8 ואילך] ובהמשך הוסיף כי כשהנאשם התקדם לעברם ראה סכין מטבח גדולה, ולאחר רענון זכרון הוסיף כי ראה גם סכין שניה ביד שמאל [פרוט' עמ' 106 ש' 23 ואילך]. החייל העיד כי יצא מהרכב, התחיל בנוהל מעצר חשוד אולם הנאשם לא הגיב ולא עצר והמשיך ב"הליכה איטית קצת צולעת, אין תגובה ואני לא מצליח להבין מה הכוונות של הבן אדם, אני רואה שהוא לא משתף פעולה" [פרוט' עמ' 105 ש' 23], ואז הוא ירה מספר כדורים באוויר, צעק לנאשם לעצור או שהוא יורה בו. בשלב זה, כך העיד החייל, הוא הבחין ברבש"צ הנוסף מגיע, ולפי הוראתה של החיילת ירה "צרור קטן" לכיוון רגלי הנאשם, ואז הרבש"צ הנוסף ביקש מהם לזוז הצידה, לקח את הפיקוד, וירה גם הוא לרגליו של הנאשם, פגע בו והנאשם נשכב על הקרקע. לדבריו, הרבש"צ הנוסף הורה להם לפרוק את הנשק, לחסום את הכביש ולדווח על האירוע בזמן שהוא טיפל בנאשם.

בחקירתו הנגדית העיד החייל כי כשהגיעו למתלונן, הנאשם היה במרחק של כ-20-30 מטרים מהם, סטטי, אחז בסכין בכל יד. כשנאמר לעד שהחיילת תיארה את הנאשם אוחז בסכינים ליד מותנו, השיב תחילה כי הוא לא זוכר אם הנאשם החזיק את הסכינים למעלה או ליד המותניים, אך הדגים תנועת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

הנפה מעל הכתף ואמר ש"הזכרון שלי מדמיין ככה" [פרוט' עמ' 108]. הוא אישר שהמחבל נראה ערבי, מבולבל, הלך כאילו הוא שיכור, מוזר ויכול להיות כאילו הוא מסומם אך חידד כי "לא יודע אם שיכור, הלך לאט אולי במן צליעה כזאת" [פרוט' עמ' 108 ש' 26]. הוא אישר כי לאחר שביצע ירי לעבר רגלו של הנאשם, הוא לא נפל וכי רק לאחר שהרבש"צ הנוסף הגיע ולקח פיקוד וירה בו, הנאשם נפל, וכי היה מוזר שהנאשם אפילו לא צעק.

ראיות התביעה הנוספות

10. מעבר לעדויות של ארבעת העדים שפורטו לעיל, הוגשו בהסכמה יתר ראיות התביעה :

ת/1 היא הודעתו של אזרח [להלן: "המודיע"] שהגיע ביום 30.5.2021 בשעה 21:26 מכיוון נתיבות לצומת חבל שלום [מפגש כביש 232 וכביש 2211 – א.ב.ג.] וכשפנה שמאלה לכיוון בני נצרים [כביש 2211 – א.ב.ג.]. ראה כ- 40 מ' אחרי תחנת האוטובוס "דמות לבושה שחורים... עומד בצד ימין, כשהוא ראה אותי היה על השול הימני סמוך לקו הצהוב ועם היד מנסה לעצור טרמפים, סימן לי לעצור, אני לא עצרתי". המודיע מסר בהודעתו כי הדמות נראתה לו חשודה ולכן התקשר לרבש"צ היישוב שלו, בני נצרים, ודיווח לו על הדמות החשודה, ומאוחר יותר הוא עודכן כי אותו אדם "נוטרלי".

ת/2 היא הודעתו של פ.ס., רבש"צ היישוב בני נצרים, שמסר בהודעתו כי לאחר שקיבל את ההודעה של המודיע על דמות חשודה שמנסה לעצור טרמפים, הוא שלח הודעה בוטצאפ לגדוד "אמיתי", למ"פ ולכל הרבש"צים, על קיומה של הדמות החשודה בסמוך לשער שדי אברהם, וכי בזאת סיים את חלקו באירוע. לדברי העד הוא עבר במקום שנמסר לו, בדרכו ממועצת אשכול לביתו במושב בני נצרים, אך לא ראה אף אחד והמשיך לביתו; ורק כשהגיע לביתו קיבל דיווח מהמתלונן שהוא איתר את החשוד ושיש לו סכינים, ואז לקח את רכבו והנשק ויצא למקום האירוע, שם ראה את הנאשם כבר מנוטרל, וחסם את הכביש מכיוון דרום לצפון מחשש לעוד מחבל.

מבחינת דיווחי הצבא הוגש דו"ח יומי ממנו עולה כי בשעה 21:50 תושב אחד היישובים דיווח על חשוד אוחז בסכין בצומת אבשלום [הוא אותו צומת חבל שלום, מפגש כביש 232 ו-2211 – א.ב.ג.] וכי הוכרז אירוע 'אביר לילה' ביישובים, ובמקביל המתלונן והרבש"צ הנוסף הגיעו לנקודה והחלו בנוהל מעצר חשוד. צויין בדו"ח כי במהלך האירוע הרבש"צ הנוסף נדקר בבטנו וכי המתלונן ירה בחשוד ברגלו ונטרל אותו, אך אין מחלוקת כי מדובר בטעות בזיהוי חלקם של המתלונן והרבש"צ הנוסף באירוע; עוד צויין כי גם כוח צבאי ביצע ירי לעבר החשוד. צוין, כי הרבש"צ הנוסף והחשוד [הוא הנאשם, שפרטיו נכתבו בדו"ח] פונו לטיפול רפואי בבית החולים סורוקה [כאמור, מדובר בטעות שהרי המתלונן הוא שפונה לקבלת טיפול – א.ב.ג.]. עוד עולה מדו"ח זה כי כעולה משחזור תצפיות ומכ"מ, בשעה 15:46 תצפית כבר זיהתה את החשוד, וכי מתחקור צבאי שנערך עולה כי היה חוצה אחד של הגדר דרך ש' 222 שהתחבא במגדל השמירה [נקרא 'בולם' – א.ב.ג.] וחצה את גדר 'שעון חולי' דרך ש' 216 אשר היה פתוח ובהמשך התקדם לעבר צומת אבשלום [ת/6]. כמו כן הוגש מזכר ממנו עולה כי גורם צבאי אישר קיומו של מגדל נטוש בקו דיווח 222 שהוא מקום חדירת הנאשם [ת/5].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

מבחינה פורנזית, אף שהדברים לא היו שנויים במחלוקת, הוגשו דו"ח מסכם של מז"פ, ובו תמונות מקום האירוע והסכינים, אשר צילום שלהן הוגש בנפרד, ביחד עם דו"חות תפיסת מוצגים מהזירה ודו"ח פיתוח טביעות אצבע [ת/7 עד ת/10].

תעודות רפואיות של הנאשם מבית החולים סורוקה הוגשו ומלמדות על מצבו הרפואי החל מהגעתו כפצוע ירי, בהכרה אך לא יציב המודינמית, עם גופים זרים של רסיסים וקליעים בגופו. הוא הורדם והונשם והועבר לחדר ניתוח, ולאחר מכן הועבר ביום 4.6.2021 למחלקה כירורגית כשהוא נושם ללא מאמץ בכוחות עצמו, בהכרה מלאה וביציבות המודינמית ונשימתית [ת/11 עד ת/16א].

עוד הוגשו **תעודה רפואית של המתלונן**, ממנה ניתן ללמוד על חתך באצבע ראשונה בכף יד שמאל וחתך קטן בבטן, וכי המתלונן טופל ושוחרר מהמלר"ד באותו יום [ת/17]; וכן **צילומי הפגיעות** באצבעו של המתלונן (אצבע חבושה) ובבטנו [ת/18].

ת/20 הוא דיסק **ממצלמת אבטחה של היישוב שדי אברהם**, המכוונת לכיוון כביש 2211. בתיעוד נראה בשעה 21:41 הנאשם הולך דרומה על כביש 2211, וחולף על פני הכניסה למושב שדי אברהם. הנאשם נראה הולך הליכה מהירה יחסית, באמצע הכביש, לא על המדרכה, וגם לא נראה מנסה לעצור טרמפים. הוא אינו נראה כמי שמחפש דרכו או מתלבט לאן ללכת. גם כשחולף רכב מאחוריו, הוא לא נראה מבקש לעצור. בדיוק כשהנאשם עובר את צומת הכניסה למושב שדי אברהם (דרומה), בשעה 21:42 יוצא רכב ממושב שדי אברהם ופונה שמאלה (דרומה), דהיינו לכיוון הליכתו של הנאשם. יצוין, כי בסיכומיה, אישרה ההגנה כי תיעוד זה הוא של הנאשם [סעיף 4 לסיכומי ההגנה].

בהסכמה הוגשו גם **שתי חקירותיו של הנאשם במשטרה**, שנגבו ע"י החוקר רס"ב אלשאמי, הראשונה מיום 6.6.2021 [ת/3 ו-ת/3א, בעברית ובערבית, בהתאמה] והשניה מיום 9.6.2021 [ת/4 ו-ת/4א, בעברית ובערבית, בהתאמה]. בנוסף, הוגשה החלטת ממונה בדבר מניעת מפגש בין הנאשם לעורך דינו [ת/19], אשר לפי הצהרת ב"כ המאשימה ארכה כיממה וחצי [פרוט עמ' 13].

פרשת ההגנה

11. במסגרת פרשת ההגנה העיד הנאשם תחילה ולאחריו העיד מר איברהים אבו ז'עפר שערך מטעם ההגנה חוות דעת פסיכולוגית בעניין הנאשם בנוגע ליכולותיו האינטלקטואליות וכוחותיו ואף הגיש את החומר הרפואי שעמד בפניו [נ/4 ונ/5 בהתאמה].

עוד הוגשו במהלך ההוכחות תמונות הזירה עם סימונים של הרבש"צ הנוסף [נ/1]; חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו של הנאשם מיום 15.7.2021 בנוגע לאחריותו למעשיו וכשירותו לעמוד לדין [נ/2]; וכן מזכר פראפרזה של איש שב"כ ובו נכתב כי **"ממידע שעולה ברשותנו עולה כי הנדון נתפס כמי שלוקה בנפשו/ מוגבל שכלית"** [נ/3]. אציין כבר כעת כי על אף אותה פרפראזה של השב"כ, בבדיקת הפסיכיאטר המחוזי [נ/2] צויין כי בחקירותיו של הנאשם הוא שיתף פעולה, ענה לכל השאלות שנשאל לעניין, והסביר את מניעיו. הפסיכיאטר הבודק ציין כי לא התרשם אצל הנאשם מאמירות אשר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

עלולות להצביע על הפרעות בהליך או בתוכן חשיבתו, ללא פגיעה בבוחן המציאות וללא עדות למצב פסיכוטי, וכי הנאשם מבחין היטב בין טוב לרע ובין מותר לאסור, וכי הוא היה אחראי למעשיו ואף כשיר לעמוד לדין.

תמצית עדות הנאשם

12. הודעותיו של הנאשם במשטרה הוגשו תחילה כראיות תביעה [ת/3 ות/4] אך ההגנה ביקשה לראותן במקום עדותו הראשית של הנאשם, כשבנוסף הוסיף הסנגור ושאל את הנאשם מספר קצר של שאלות.

13. הודעתו הראשונה של הנאשם נמסרה בבית החולים ביום 6.6.2021. הוא מסר בהודעתו זו כי ביום שהסתגן לישראל, שהוא היום בו נעצר, הוא החליט שהוא רוצה לעבור לישראל כדי לחיות בה, ולקח עמו שתי סכינים ויצא לבדו מביתו בשעות הצהריים עד שהגיע ל"שדה תעופה" שם היה פתח בגדר והוא נכנס דרכו, עלה על מגדל תצפית שהיה במקום וישב בו עד שעות הערב, אז ראה שני גיפים של הצבא במקום, אשר פתחו את השער שנתר פתוח ומשם הוא נכנס לכיוון הארץ.

הנאשם תיאר את מסלול הליכתו עד לשלב שבו המתלונן [אותו כינה "שוטר" – א.ב.ג.] עצר אותו וביקש ממנו לעלות לרכב ותיאר כי "אני לא הבנתי אותו כי דיבר עברית, אך שפתח את הדלת של הרכב הבנתי שהוא מבקש ממני לעלות, והוצאתי את הסכין בכדי להניף אותה עליו בכדי להפחיד אותו ויעזוב אותי ללכת והשוטר דחף אותי ויצא מהרכב והחל הצבא לירות עליי" [ת/3 עמ' 2 ש' 13-14].

לגבי ההחלטה להסתגן לישראל מסר כי החליט לעשות זאת כבר שבועיים קודם לכן ואף הגיע אל הגדר אך חזר על עקבותיו, ולדבריו "ולא היו איתי סכינים". כשנשאל לאיזו מטרה הסכינים, השיב "בכדי שיסיעו לי בדרך אם אני רוצה לחתוך חבל או לפרק בורג". והסביר את הצורך בשתי סכינים באפשרות שגם יהיו כלבים בדרך [ת/3 עמ' 2 ש' 17 – 21].

הנאשם נשאל מדוע בהזדמנות הראשונה הוציא את הסכין והחל לדקור, והשיב כי "מפחד השוטר הוצאתי את הסכין", וכי רק רצה להפחיד את המתלונן ואולי מהפחד ממנו הוא דקר אותו ופצע אותו [שם, עמ' 2 ש' 22 עד עמ' 3 ש' 2].

הנאשם נשאל לגבי הלאום של המתלונן, והשיב כי הבין שהוא יהודי כי הוא דיבר איתו עברית, ואז נשאל והשיב [ת/3 עמ' 3 ש' 7 ואילך]:

"ש: אם היה ערבי האם היית דוקר אותו?
ת: לא.
ש: מדוע?
ת: לא יודע."

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

בהמשך הוסיף כי המתין במגדל כדי להיכנס ארצה עד שיגיעו כוחות צבא ויוכל להסגיר את עצמו [שם, ש' 18]; ואף ציין כי לא ידע שהמגדל ריק וכי "הלכתי למגדל חשבתי שיש בו חיילים בכדי להסגיר את עצמי...". [שם, עמ' 4 ש' 16].

הנאשם לא ידע לענות מדוע נכנס לישראל וטען כי עשה זאת "כמו האנשים שנכנסים" [ת/3 עמ' 3 ש' 26] כדי לחיות בארץ, אך גם הכחיש כי יש לו בעיות בעזה. בהמשך נשאל שוב הנאשם לגבי כוונותיו והשיב כי נכנס לישראל כדי שירו בו וכי נמאס לו מהחיים [ת/3 עמ' 3 ש' 49 ואילך]:

ש: אתה רוצה שבעזה יספרו שאתה ביצעת פיגוע בגלל זה נכנסת לישראל ואתך סכינים?
ת: לא, נמאס מהחיים רציתי שירו בי.
ש: זאת אומרת רצית לבצע פיגוע ואחרי זה שירו בך?
ת: אמת הכוונה שלי שירו בי
ש: מדוע רצית למות?
ת: כי אני חולה, יש לי רעש בראש
ש: מה הכוונה רעש בראש?
ת: מחשבות, נמאס מהחיים."

14. בחקירתו השניה מיום 9.6.2021, שאף היא נגבתה בבית החולים, מסר הנאשם כי ניסה לעצור טרמפים לפני האירוע עם המתלונן במטרה להיכנס לישראל "לא משנה לאן" [ת/4 עמ' 2 ש' 9]. ביחס לסכינים, הכחיש הנאשם כי הוציא את שתי הסכינים ומסר כי בזמן האירוע עם המתלונן בתוך הרכב, הסכין השניה הייתה בתוך כיס פנימי של המעיל. הנאשם הכחיש כי מסר לשב"כ שהסכין הייתה להגנה עצמית כדי שאם יפגוש מישהו ידקור אותו, וטען כי עשה טעות שלקח את הסכין [ת/4 עמ' 2 ש' 18]. הוא חזר על כך שלקח את הסכינים רק בגלל הכלבים או חיתוך חבל וכיו. הנאשם גם הכחיש שניסה לברוח לאחר המפגש עם המתלונן, ולדבריו היה קרוב לרכב וכשהחל הירי חזר אחורה. כשעומת עם גרסת החייל שביצע את הירי באוויר בהתחלה וביקש ממנו לעצור אך הוא סירב והחל להתקדם לעברו, ונשאל מדוע, השיב "לא יודע", ובהמשך שלל כי התקדם לעבר החייל שירה עליו ואמר כי הוא חזר לאחור מהפחד. בהמשך לשאלת החוקר "זה מצביע שאתה הגעת לבצע פיגוע, כי מהתחלה אם היית משליך את הסכינים, היה אולי מראה את הכוונה שלך", השיב הנאשם כי "עם הירי פחדתי ושכחתי את הסכינים בידיים" [ת/4 עמ' 2 ש' 27], זאת בניגוד לתשובתו הראשונה בה הכחיש שהחזיק בשתי הסכינים.

15. בהשלמת עדותו הראשית בבית המשפט הוסיף והעיד הנאשם כי ביום שחצה את הגדר נכנס דרך פתח בשער, ראה במקום חיילים, המשיך ללכת עד שעצר לו המתלונן, פתח לו את הדלת ואמר לו "תעלה". לדבריו "אמר לי לעלות, סירבתי. הלכתי ממנו, חזר רברס עם האוטו, כשהוא חזר רברס, משכתי את הסכין על מנת שהוא יירתע ויפחד וילך ממני, הוא משך אותי מהחזה, הכניס אותי בפנים לתוך הרכב. חבט בי, משכתי את עצמי, רציתי ללכת להימלט ממנו. היו גם חיילים שעומדים שם בתוך ג'פ, חיילים יהודים. הלכתי לעבר הג'פ על מנת שיגנו עלי מפני האיש הזה. סיפרתי לצבא על מנת שיגנו עלי. ראיתי תושבים, אזרחים רגילים. הולכים רגיל". [פרוט' עמ' 113 ש' 7-12]. עוד המשך הנאשם ואמר כי ניגש לחיילים ופנה אליהם להגנה מפני המתלונן אבל הם ירו בו. לדבריו, נכנס

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

לישראל על מנת לעבוד בה, כשלגבי הסכינים העיד כי "אחת היתה לא תקינה. אחת בכלל לא תקינה, סתם בשביל יופי, סה"כ סכין והשנייה, גם לא תקינה. 20 אחוז לא תקינה". כשנשאל למה היה צריך שתי סכינים השיב "גם ככה היו מקולקלות, שתיהן מקולקלות." וכשנשאל שוב למה נכנס עם סכין השיב "שתי סכינים. מצאתי חבל, בדרך מצאתי חבל, פירקתי אותו... נתתי דוגמא אם הייתי מוצא חבל בדרך, יכולתי לחתוך אותו." [פרוט' עמ' 114 ש' 12]. הוא העיד עוד כי שמע בטלוויזיה שהרבה הולכים לכיוון ישראל, ובתשובה לכך שהמתלונן אמר שניסה לרצוח אותו העיד כי "לפני שאני אפגש עם האיש הזה, מצאתי אנשים רגילים הולכים, מצאתי הרבה אנשים. אם אתם לא מאמינים אתם יכולים לראות במצלמות. אם הייתי רוצה לעשות מעשים כאלה, לא הייתי עושה מעשים כאלה" ושלל כל כוונה לרצוח את המתלונן [שם, ש' 21].

16. בחקירתו הנגדית אישר הנאשם כי נכנס לישראל בצהריים, כשברשותו שתי הסכינים, וטען כי ישב במגדל עד הערב בגלל הצל, ובערב עבר דרך השער שבסמוך למגדל, שהיה פתוח בגלל רכבי צבא שעברו דרכו. לדבריו, מצא בדרך חיילים שאינו מכיר אך הוא הלך על דרך עפר ו"מצאתי אספלט, נכנסתי פנימה פנימה, התרחקתי מהגדר והאזורים שם, נכנסתי בפנים אצל אנשים..." [פרוט' עמ' 116 ש' 3-4].

הנאשם אישר את דבריו בחקירה כי הוא חיכה במגדל כדי שיבואו חיילים ויסגיר את עצמו, אך לדבריו כשיצא מהמגדל החיילים כבר הלכו ולכן המשיך בדרך העפר [פרוט' עמ' 116 ש' 12 – 20]. בהמשך טען כי אינו יודע מה המשמעות של "להסגיר"; וכי הוא נכנס כדי לעבוד בישראל כי אין לו כסף, אך לא ידע לומר מדוע לא אמר זאת בחקירה, ואף אמר שאין לו בעיות בעזה.

לגבי הטענה שהוא התחבא במגדל על מנת לפגוע בחיילים, השיב כי אין לו קשר לדברים הללו, ושוב טען שהיו לו הזדמנויות לפגוע ולא עשה כן "אם רציתי לעשות מעשה מלוכלך כזה, אם הייתי עושה מעשה מלוכלך כזה, מצאתי אנשים, אמרתי להם שלום והמשכתי ללכת" [פרוט' עמ' 117 ש' 16].

הנאשם לא השיב מדוע, אם פגש אנשים בדרך, לא פנה אליהם בבקשה לעבוד אצלם, ואמר רק שהוא המשיך בדרכו, וחזר לתאר את המפגש שלו עם המתלונן, ועל כך שברח מהמפגש לכיוון הרכב של "היהודים" כדי שיגנו עליו מפני המתלונן [פרוט' עמ' 122].

בהמשך, נשאל הנאשם שוב מדוע הביא שתי סכינים אם אינן תקינות, וכיצד יכול היה לחתוך חבל לדבריו, השיב תחילה כי "אם הייתי רוצה לבצע מעשה כזה, היו אנשים ואזרחים שהלכו רגיל... אם הייתי רוצה לעשות סיפור כזה, מעשה כזה, לא הייתי עושה, לא הייתי מוכן לשאת באחריות עבור מעשה כזה" [שם, ש' 27 ואילך], ובהמשך השיב כי "זה לא היה בשביל לחתוך חבל. אני חשבתי בתוך הראש, אמרתי שאולי בדרך אני אמצא.", ולא הסביר מדוע אם כן הביא את הסכינים [פרוט' עמ' 123 ש' 5].

הנאשם אישר כי באופן רגיל הוא עבד בעזה אצל חקלאים, שאינו יודע את שמם, וכי היה מובטל מזה תקופה כי "באותם ימים לא היתה עבודה", והוסיף כי "החלטתי להיכנס לישראל מהרגע שהתחלתי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

להיות מובטל... פשוט ישבתי ככה ועלה לי בראש בשעות הצהריים... הלכתי ככה וסמכתי על אלוהים".
[פרוט' עמ' 125].

הנאשם התבקש לצפות בסרטון ממצלמת האבטחה של מושב שדי אברהם [ת/20] ולהצביע כיצד הנראה בסרטון משתלב עם טענתו שפגש אנשים בדרך ורצה לעבוד. הוא לא שלל כי מדובר בו עצמו, וטען כי "אנשים היו הולכים על אספלט. אני הולך בדרך רגילה... זה איפה שירו בי". כשהוטח בו שחשוך ואין אף אחד הולך באזור, השיב "אני לא יודע" [פרוט' עמ' 126 ש' 33].

הנאשם עומת עם העובדה שהמתלונן פתח לו את דלת הרכב וביקש שיעלה, והשיב תחילה שלא הבין את המתלונן, אך בהמשך אישר כי הבין מכך שהמתלונן דפק על הכסא, שהמתלונן מבקש שיעלה לרכבו. לטענתו, לא עלה לרכב כי פחד מהמתלונן, ובהמשך המתלונן נסע רוורס והמתלונן הוא שמשך אותו מהחזה לתוך הרכב, כשהנאשם מצדו רצה בכלל לצאת מהרכב; ופנה לחיילים שהיו שם לדבריו כדי שיגנו עליו [פרוט' עמ' 127 – 128]. הנאשם לא השיב בהמשך מדוע פחד מהמתלונן [פרוט' עמ' 129 ש' 32] אך כן אישר שהבין שהוא רצה שיעלה לרכבו "הוא אמר הוא אמר לי תעלה, תעלה. הוא דפק על הכיסא ואומר לי תעלה, תעלה. אני פחדתי" [פרוט' עמ' 131 ש' 18].

כשהוצג לנאשם שלא תיאר בעדותו כי הוא שלף סכין ודקר את המתלונן, השיב ותיאר שלפית סכין אחת מאזור מותנו ולדבריו על מנת שהמתלונן יעזוב אותו [פרוט' עמ' 128 ש' 29], והמשיך והדגים החזקת הסכין באגרוף ביד ימין, וטען כי אינו זוכר היכן היתה הסכין השניה. הוא המשיך ותיאר כי אחרי שהמתלונן חזר אליו ברוורס, הוא סימן למתלונן עם הסכין כדי שיילך, אך המתלונן החזיק אותו מהזיקט באזור החזה בשתי ידיו ומשך אותו לתוך הרכב ולאחר מכן הכה וחבט בו. הנאשם שב ותיאר כי לאחר שהצליח להשתחרר מהמתלונן "אני משכתי את עצמי על מנת לצאת. היה שם ג'יפ של יהודים, חיילים... הלכתי לעבר החיילים על מנת שיגנו עליי ממנו. הם התחילו לתקוף ולירות בי..." [פרוט' עמ' 129 ש' 23] וגם בהמשך "כשמשכתי את עצמי היו שם חיילים. רצתי לכיוון החיילים ונכנסתי אליהם על מנת שיגנו עליי ממנו" [פרוט' עמ' 141 ש' 5].

הנאשם טען כי רצה את הגנתם של החיילים כיוון שפחד מהמתלונן, אך כשנשאל ממה פחד השיב "אחרי כל מה שקרה איך לא לפחד?" ולא ידע להשיב מדוע פחד כשהמתלונן רק ביקש ממנו לעלות לרכב [פרוט' עמ' 129 ש' 29 ואילך]. בהמשך אישר שהתקרב אל המתלונן לרכב אך טען שזה היה כדי לדבר איתו: "פחדתי. התקרבותי אליו ליד הדלת של האוטו על מנת לדבר אתו. הראיתי לו את הסכין ככה." [פרוט' עמ' 135 ש' 11].

הנאשם נשאל על המאבק בינו לבין המתלונן, וכיצד המתלונן נפצע במותן וביד, והוטח בו כי הוא חתך אותו. על כך השיב הנאשם "לא. איך סכין יכולה להרוג בן אדם? איך סכין יכולה לעשות לבן אדם ככה?" [פרוט' עמ' 131 ש' 32], ושלל כי הוא חתך אותו בסכין ואף טען כי הוא אדם רזה שאינו יכול לבצע מעשים שכאלה וכי "אני לא יודע איך הוא נדקר... השאלה הייתה איך הוא נדקר, נכון? יכול להיות מהרכב, ככה הוא אומר...". לשאלת בית המשפט האם פגע במתלונן עם הסכין השיב "לא. אם זה היה דרך הסכין אז זה היה פצע עמוק." [פרוט' עמ' 132], ובהמשך הוסיף כי "סכין כן יכולה לאבד מישהו... לעוות בן אדם, סליחה. אם הוא נפצע מהסכין כפי שאת טוענת, הוא היה מתעוות הבן אדם"

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

[פרוט' עמ' 133]. כשהוטחה בו האפשרות שהמתלונן נחתך בבטן ממנו, השיב כי "אולי זה מהרכב" ושלל כי הוא פצע את המתלונן.

הנאשם אישר כי ידע שהמתלונן יהודי כיוון שדיבר עברית [פרוט' עמ' 134 ש' 32], ואף בהמשך התייחס אל המתלונן כיהודי [פרוט' עמ' 138 ש' 19]. כשהוטח בנאשם שבחקירתו במשטרה אמר שהבין שהמתלונן יהודי וכי אם היה שוטר ערבי לא היה דוקר אותו [ת/ש' 9] השיב "לא יהודי ולא ערבי" [פרוט' עמ' 139 ש' 10]. הנאשם התייחס גם אל החיילים ותיאר כי "היו יהודים במרחק ממני, במרחק של 10 מטרים... לובשים מדים ירוקים" [פרוט' עמ' 140 ש' 17].

בהמשך, ביחס למאבק בתוך הרכב, שלל הנאשם כי המתלונן בעט בו עם הרגל וטען כי הדבר אינו אפשרי נוכח המעמד שבין הכסאות: "איך הוא יבעט בי ואני בתוך האוטו? איך הוא יבעט בי והוא בתוך הרכב?... נכון הוא טוען שהוא חובט בי? הוא לא יכול לבעוט לי ברגל אם יש בינינו, זה מה שנמצא בין הכיסאות. חוצץ בין שני הכיסאות." [פרוט' עמ' 141 ש' 12 ואילך].

הנאשם לא ידע להסביר מדוע שהמתלונן ישקר ויאמר שהוא דקר אותו, ושלל שאמר בחקירתו במשטרה [ת/4] כי נמאס לו מהחיים וכי הוא רצה שיירו בו, ואף שלל שאמר בחקירתו שנמאס לו מהחיים וכי יש לו רעשים בראש, וטען כי אינו יודע מה היה בחקירה וכי לא היה עירני בבית החולים [פרוט' עמ' 142 ש' 9 ואילך].

הנאשם שלל בחקירתו הנגדית את האפשרות שניסה לעצור טרמפים ולדבריו "הלכתי וסמכתי על השם, סמכתי על אלוהים" [פרוט' עמ' 142 ש' 27 עד עמ' 143 ש' 3]. הוא אף שלל תחילה כי רץ אל החיילים עם סכינים [פרוט' עמ' 143 ש' 13 ואילך], אך טען בהמשך כי התקדם לעבר החיילים, ולדבריו "נכנסתי לחיילים... [סכין] אחת הייתה ביד שלי" [פרוט' עמ' 143 ש' 28].

ביחס לשלב השני שבו נעמד מול החיילים, העיד הנאשם כי הלך לכיוון החיילים, לטענתו כדי לקבל מהם הגנה. כשנשאל מדוע הלך עם שתי סכינים, השיב תחילה כי היתה לו סכין אחת ביד ובהמשך טען כי זרק אותה, ועוד אישר כי לפני שהחיילים ירו בו הוא התקדם לעברם [פרוט' עמ' 144 ש' 12-13].

כשנשאל הנאשם על ידי בית המשפט מדוע יצא לחפש עבודה בצהריים וחיכה כל היום במגדל, במקום לצאת בבוקר, לא ידע להשיב, אך אישר כי לחפש עבודה הולכים בבוקר ולא בלילה [פרוט' עמ' 145 ש' 20].

עד הגנה 2 – הפסיכולוג מר אברהם אבו ג'עפר

17. מר אבו ג'עפר הוא פסיכולוג, אשר בין היתר יושב בוועדות הבוחנות מוגבלות שכלית התפתחותית, והוא התבקש על ידי הסניגוריה הציבורית לחוות דעתו בדבר יכולתו האינטלקטואלית של הנאשם ובדיקת יכולותיו וכוחותיו. חוות דעתו [4/נ] התבססה לפי האמור בה, על הודעות הנאשם במשטרה, על הפרפרזה נ/3 של השב"כ, על עדותו של הנאשם בבית המשפט, על סיכום המידע הרפואי אודותיו וכן בדיקות פסיכיאטריות שעבר הנאשם וחוות הדעת הפסיכיאטריות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

בחוות דעתו ציין מר אבו ג'עפר כי במהלך האבחון לא עלה רושם של התחזות, רצון להנמיך את עצמו והעברת מסרים לא מדויקים; וכי תפקודו האינטלקטואלי הכללי של הנאשם נמצא ברמה נמוכה התואמת מוגבלות שכלית התפתחותית. עם זאת, ציין הפסיכולוג בחוות דעתו [4/נ] כי "ניתן לשער שיכולתו הקוגניטיבית גבוהה יותר אך ביצועיו הושפעו מדלות, סביבה לא מטפחת ומפתחת, ממצבו הרגשי וחסכים סביבתיים... השגיו [בתתי המבחנים] נעו בין הרמה הנמוכה עד לרמה הגבולית".

בתחום הרגשי צויין כי הנאשם מתנהל בשפה דלה עם אוצר מילים מצומצם וכי קיימים "קשיי הבנה ודלות באישיות וביכולת לנמק דעותיו ורצונותיו ומתן פרשנות לחוויות שהיו לו", וכי המבחנים ההשלכתיים מרמזים על "דלות רבה, אישיות לא מפותחת, כוחות אגו חלשים, חוסר כוחות וחוסר אונים, חוסר בטחון, קושי בהתמודדות עם המציאות, קשיים רגשיים, תסכול מקשריו עם הסביבה, טראומה וקושי בעיבוד אירועים מהעבר". עוד ציין הפסיכולוג את התרשמותו כי הנאשם מגלה חוסר יציבות נפשית ואישיותו פשוטה וצייתנית והוא יכול להיגרר ולהיות מנוצל על ידי אחרים, וכי "במצב לחץ ומשבר עלול לסכן את עצמו ואת הסובבים... לצד קשייו הקוגניטיביים שיקול דעתו יכול להיות מוטעה במצבים מורכבים".

בחקירתו הנגדית בבית המשפט העיד הפסיכולוג כי את עיקר מבחניו ערך לבדיקת רמת אינטליגנציה ויכולת קוגניטיבית. המומחה אישר שלא בדק שפה ברמה דידיקטית, וכי לעובדה שהנאשם הפסיק ללמוד בכיתה ה' יש השפעה על תוצאת המבחן הנמוכה [פרוט' עמ' 154]. הפסיכולוג העיד כי באמצעות המבחנים שערך מצא כי רמת מנת המשכל של הנאשם [IQ] היא 53, כאשר ביכולת המילולית תוצאת המבחן היא 63 ועדיין ברמה של מוגבלות, וביכולת הביצועית 51. לדבריו, תוצאות אלו תואמות מוגבלות שכלית בינונית, והוא ציין כי התרשמותו הקלינית מיכולתו הרגשית הנמוכה של הנאשם התבססה על ציור שצייר [פרוט' עמ' 155 - 157]. עם זאת, הפסיכולוג העיד כי מהתרשמותו הברורה מהנאשם "במכלול של כל מה שהיה במבחן ומההתרשמות שלי אני חושב שהוא קצת יותר גבוה, הוא לא מוגבלות שכלית התפתחותית, הוא יכול להיות בן אדם גבולי אבל... הוא לא פיגור... אין לו מוגבלות שכלית... הוא לא פיגור קל... הוא יוצא גבולי". [פרוט' עמ' 159 ש' 9-11], וכי למרות תוצאות המבחנים הפורמליים, "הפרשנות המקצועית שלי אומרת למרות הציון הזה הוא עדיין לא ברמה של מוגבלות שכלית התפתחותית כי המבחן הושפע מכל מיני דברים שכתבתי אותם" [פרוט' עמ' 160 ש' 16].

הפסיכולוג שב ועמד על כך שהנאשם אינו מתחזה, וכשהוצגה לו חוות הדעת הפסיכיאטרית שנעשתה לנאשם בתיק זה [ביום 15.7.2021; 2/נ], השיב כי גם בפניו שיתף הנאשם פעולה ומסר גרסה; וכי לגבי תהליך החשיבה, ציין כי בעוד שהפסיכיאטר התייחס להפרעות הנובעות ממצבים נפשיים פסיכויטיים, הוא עצמו בדק תהליך חשיבה קוגניטיבי ומצא כי קיימת הנמכה בתהליך החשיבה הקוגניטיבי. כשהוצגה לפסיכולוג תשובת הנאשם לשאלה מורכבת בחקירתו, כראיה לכך שהוא כן יודע להתמודד עם שאלות מורכבות, אישר זאת הפסיכולוג אך הפנה לתוצאות המבחנים הפורמליים [פרוט' עמ' 173 ש' 28 ואילך], ולגבי תשובת הנאשם בחקירתו [ת/3] כי היה מוטרד במחשבותיו, השיב כי מדובר בסוגיה המסורה לבחינת פסיכיאטר [פרוט' עמ' 178 ש' 21-22].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

אציין כי במהלך עדותו של הפסיכולוג ביקש הנאשם לומר כי אינו מבין את השיח, ולשאלות בית המשפט השיב כי הוא זוכר שהפסיכולוג בא אליו לכלא, אמר לו שהוא רופא פסיכולוג, וכן "הראה לי תמונות ולא ידעתי להרכיב אותן" [פרוט' עמ' 171 ש' 30].

תמצית טיעוני הצדדים בסיכומיהם

תמצית טיעוני ב"כ המאשימה בסיכומיה

18. ב"כ המאשימה ביקשה לתת אמון מלא בגרסתם של עדי התביעה, והפנתה לתחושותיו של המתלונן ולעדויות של הרבש"צ הנוסף כראיה להלך נפשו של הנאשם שביקש להמשיך ולפגוע ביהודים; כך גם לגבי עדויות החיילים נטען כי יש ללמוד מהן על העובדה שהנאשם היה מצוייד בשתי סכינים וניסה לחתור למגע עם החיילים, גם כשניסו לירות בו.

ב"כ המאשימה הפנתה לחקירותיו של הנאשם במשטרה וביקשה לראות בהן הודאה מצד הנאשם לכך שהגיע לפגע על מנת שגם יירו בו כיוון שנמאס לו מהחיים, וכן למניע הלאומני העולה מתשובתו של הנאשם לחוקר כי לא היה דוקר שוטר ערבי. עוד הוסיפה ב"כ המאשימה בסיכומיה בבית המשפט כי ניתן להסיק את הכוונה להמית, להבדיל מכוונה לפצוע, הן מעצם הנפת הסכין לעבר ראשו של המתלונן, והן מתשובותיו של הנאשם בחקירתו, כשהשיב שלא היה דוקר שוטר ערבי.

לטענת ב"כ המאשימה עדותו של הנאשם היתה מגמתית, ולא בשל דלות או חוסר הבנה, אלא מתוך ניסיונו של הנאשם להציג עצמו כקורבן וכמי שאינו מבין, על מנת למלט עצמו מאחריות למעשיו. בהקשר זה, וביחס לעדות מומחה ההגנה, נטען כי אף הוא אישר שעל אף מוגבלותו השכלית, הנאשם יודע להבחין בין טוב ורע ובין מותר ואסור. בסיכומיה בבית המשפט הוסיפה ב"כ המאשימה כי הנאשם ידע להיכנס לארץ עם שתי סכינים, לחמוק מהחיילים, להתחבא במשך שעות, וגם אם הוא מונמד קוגניטיבית, הוא עדיין מבין את השלכות מעשיו.

בפן המשפטי, הפנתה ב"כ המאשימה ליסודות עבירת ניסיון הרצח לאחר הרפורמה בדיני ההמתה, ולכך שאין צורך להוכיח כוונה תחילה לקטילה, ודי בכוונה רגילה שיכולה, כך לטענת ב"כ המאשימה, להתגבש גם תוך כדי אירוע. לטענת ב"כ המאשימה, שילוב מעשיו של הנאשם במקרה שלפנינו, לרבות תוך שימוש בחזקת הכוונה שפותחה בפסיקה, מלמד כי הנאשם אכן התכוון להביא למותו של המתלונן, תוך שימוש בסכין וזאת על רקע לאומני או אידיאולוגי.

עוד הפנתה המאשימה לכך שאין מחלוקת בדבר עבירת ההסתננות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

תמצית טיעוני הסניגורים בסיכומיהם

19. ההגנה טענה כי יש לזכות את הנאשם מעבירה של מעשה טרור של ניסיון לרצח, ולהרשיעו בעבירות של הסתננות ופציעה בנסיבות מחמירות בלבד. לטענת ההגנה, גדר המחלוקת העיקרית נסובה על היסוד הנפשי של הנאשם בשעת המעשים, על המניעים והמטרות שעמדו מאחורי מעשיו.

הסניגורים הפנו לעדות המודיע [ת/1] כראיה לכך שהנאשם אכן ניסה לעצור טרמפים וכן לעדותו של המתלונן עצמו כראיה לכך שהנאשם לא ניסה ליצור מגע עמו בהתחלה, והתנהגות זו אינה מצופה ממי שבא מלכתחילה לפגע. כך גם הפנו לגרסת המתלונן שלא ראה בהתחלה בנאשם איום אלא בדואי שיש לבדוק.

לטענת הסניגורים, גרסתו של הנאשם היתה עקבית, לרבות בחקירתו עוד לפני שפגש בעורך דין [ת/3] ובהמשך גם מול הפסיכיאטר המחוזי [נ/2], וכך גם בבית המשפט; והיא - שרק רצה להרתיע את המתלונן ועל כן הוציא אחת מהסכינים ונופף בה בתקווה שהמתלונן יניח לו. הסניגורים הסכימו שיתכן והמתלונן סבר שהנאשם מבקש לדקרו ועל כן נאבק בו תוך שהוא מושך אותו לתוך הרכב ואף נחתך במהלך המאבק, אולם אין בכך כדי להוכיח שאכן זו היתה כוונת הנאשם, בשים לב גם לפציעה שנגרמה בפועל למתלונן, שהיא פציעה קלה. בהקשר זה גם הפנו הסניגורים לתיאור החיילים שראו את הנאשם מולם והגדירו אותו כ"מסומם או שתוי" ולא הצליחו להבין את כוונתו, לרבות לא כוונתו לאחר הירי. לטענת ההגנה, אין ללמוד מעדויות החיילים על נחישות מצד הנאשם לפגוע בהם.

בהקשר לשימוש בסכינים, טענה ההגנה בסיכומיה בבית המשפט כי הראיות לא מלמדות שהנאשם שלף שתי סכינים באירוע, וכי המתלונן בעצמו אישר שלא ראה שתי סכינים באירוע. לטענת ההגנה, גם אם הנאשם הכניס את ידו עם סכין לתוך הרכב, במטרה להפחיד את המתלונן, אין להסיק מכך שרצה דווקא להמית את המתלונן.

ביחס להגדרת המעשה כמעשה טרור, טענה ההגנה שלא הוכחו כוונותיו ומניעיו של הנאשם, לא לפני המפגש עם המתלונן ולא לאחריו, וכי אפילו לא נטען בכתב האישום שהנאשם ביקש לפגוע במתלונן בשל היותו יהודי או ישראלי או ממניע אידיאולוגי. אדרבא, כך טענה ההגנה, הסתברותו של הנאשם במגדל השמירה וההמתנה לשעות החשיכה, כשחיילים עוברים במקום, מלמדת כי לא התכוון לפגוע ביהודים. כך גם כאשר פנה אליו המתלונן, אין מחלוקת כי ניסה תחילה ללכת ממנו ולא התנפל עליו.

ההגנה הפנתה עוד לחוות דעתו של המומחה מטעמה, מר אבו ג'עפר, וביקשה ללמוד ממנה על המאפיינים המיוחדים של הנאשם, הן הקוגניטיביים והן הנפשיים, שבאו לידי ביטוי, כך לטענת הסניגורים, גם במהלך עדותו של הנאשם בבית המשפט. לטענת ההגנה, נוכח חוות הדעת, יש לבחון את עדותו של הנאשם, לרבות חקירתו במשטרה, בפרספקטיבה של חוויית טראומה גם עבור הנאשם, שנורה מספר פעמים במהלך האירוע, עבר טיפולים רבים ונחקר בבית החולים כשהוא מאושפז; וכן כמי שנוזק לתרגום לעדותו, ועל כן יש להיזהר מפני "תפיסתו" במילה כזו או אחרת, בוודאי בחקירה מורכבת. בהקשר זה אציין, כי במהלך עדותו של המומחה הבהירה הסניגורית כי מטרת חוות הדעת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

היא להתרשם מההבנה המורכבת של הנאשם באשר להשלכות מעשיו, הגם שההגנה אינה טוענת לאי כשירות או לאחריות מופחתת.

הדיון וההכרעה

העובדות שאינן במחלוקת וגדר היריבות

20. כאמור, על מכלול האירועים כמעט לא היתה מחלוקת ועל כן ניתן לסכם כבר כעת כי בצהרי יום 30.5.2021 החליט הנאשם, תושב רצועת עזה, להסתנן לישראל, ולשם כך הצטייד בשתי סכינים, דומות במהותן, מלבד זאת שבאחת מהן ידית הברזל אינה מצופה, בעלות להבים חדים באורכים של 17-19 ס"מ, כפי שנראה בצילום ת/8:

הנאשם התחמש בסכינים, שם אותן למתניו [כהגדרתו], לבש בגדים שחורים לרבות מעיל, ויצא בצהרי היום כדי לחצות את הגדר ולהסתנן לישראל. הוא מצא פרצה בגדר בקו דיווח 222, עבר מתחת לגדר ושם הסתתר במגדל שמירה במקום עד לרדת החשיכה, ולאחר מכן נכנס לישראל דרך שער לאחר שניצל את פתיחתו על ידי החיילים [גרסת הנאשם וכן ת/5 ות/6]. בשעה 21:26 נצפה על ידי אזרח בצומת אבשלום לכיוון מושבי חבל שלום [לכיוון דרום בכביש 2211] ובשעה 21:41 כבר נצפה הולך הליכה מהירה באמצע הכביש בצומת הכניסה למושב שדי אברהם, לכיוון דרום. בשלב זה, אין מחלוקת, שהסכינים עדיין היו על מתניו של הנאשם ולא בידיו.

בעקבות דיווח המודיע, יצא המתלונן מביתו במושב אבשלום, נסע צפונה על כביש 2211 וכעשרה מטרים לפני הכניסה למושב שדי אברהם פגש בנאשם. בנקודה זו, הנאשם הלך בצד הדרך מול כיוון הנסיעה, לכיוון דרום [בצד המזרחי של הכביש]. המתלונן סבר תחילה כי מדובר בבדואי, וביקש לתשאלו, אולם הנאשם עשה קולות והמשיך בהליכה, למעשה לכיוון דרום, לכיוון שממנו הגיע המתלונן. המתלונן פתח את הדלת של הנוסע ברכבו, ונסע לאחור עד שהגיע לנאשם ושוב דרש ממנו לעלות לרכבו, תוך שהוא מכה בידו על מושב הנוסע לסמן לנאשם לעלות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

הנאשם שלף בשלב זה סכין ונמצא כשפלג גופו העליון וידו עם הסכין השלופה בתוך רכבו של המתלונן. בנקודה זו חלוקים הצדדים, האם הנאשם הכניס את גופו לתוך הרכב או הוכנס אליו על ידי המתלונן, וכן לגבי תיאור האירוע בתוך הרכב ומשמעו, ועל כך אדון להלן. סופו של חלק זה הוא בכך שהנאשם נהדף על ידי המתלונן מהרכב, לאחר שהמתלונן נפצע בידו ובבטנו במהלך האירוע. המתלונן פגע ברגלו בידית הילוכים וגרם לרכב לנסוע קדימה ולהיתקע במעקה הבטיחות. בשלב זה הנאשם המשיך לכיוון דרום, מאחורי רכבו של המתלונן, והמתלונן ירד מהרכב ונעמד לידו מדמם. אז הגיעו למקום מכיוון צפון שני חיילים ברכב צבאי, והמתלונן עצר אותם, צעק לעברם "מחבל מחבל". החיילים עצרו את רכבם במקביל לרכבו של המתלונן, זיהו את הנאשם במרחק של כ- 20 מטרים דרומית להם, קראו לו, אך הוא חצה את הכביש ונעמד בשוליו המערביים של הכביש, כשפניו אליהם וגבו לבתים של מושב יתד. לפי הוראת החיילת, ירה החייל לעבר רגליו של הנאשם, אולם הנאשם נעמד מול החיילים כששתי ידיו מונפות וכל אחת אוחזת בסכין. בשלב זה הגיע הרבש"צ הנוסף מביתו שבמושב שדי אברהם, נעצר אף הוא על ידי המתלונן, ראה אף את פצעיו, נעמד בקו עם החיילים, הורה להם לחדול ירי, וכשראה את הנאשם עושה חצי צעד לקראתו, ירה בו בנשקו והפילו. כעולה מהעדויות של החיילים ושל הרבש"צ הנוסף, הנאשם המשיך ועשה עוד מספר תנועות כשהוא שכוב על הקרקע, עד שהרבש"צ הנוסף צעק לו שהוא ירה בו שוב, ואז הפסיק גם זאת. הנאשם נלקח לבית החולים, שם נותח, וחקירתו הראשונה היתה כעבור שבוע, יומיים לאחר שהועבר למחלקה להתאוששות.

21. גדר המחלוקת מצוי בגזרה צרה יחסית, והיא מה בדיוק ארע בתוך רכבו של המתלונן, בעימות הפיסי שבינו לבין הנאשם, ומה היתה כוונתו של הנאשם – האם להמית את המתלונן, לפצוע אותו, או להפחיד אותו; וכן – האם מעשהו של הנאשם מהווה מעשה טרור כהגדרתו בחוק הטרור.

עוד מצויות בפריפריה העובדתית שאלות הנוגעות למניע הכללי של הנאשם בהסתננותו לישראל, האם ביקש לעבוד, והאם עצר טרמפים, וכן בכל הנוגע לכוונותיו ומעשיו במפגש עם החיילים והרבש"צ הנוסף.

מהימנות המתלונן

22. עדותו של המתלונן, שהיתה מלווה במחוות גופניות וניכרו בה אותות אמת, עשתה עליי רושם מהימן מאד ומשכנע, לגבי עצם התרחשות הדברים ולגבי תחושותיו כי הנאשם ניהל עמו מאבק לשם דקירתו. המתלונן לא ניסה להשחיר את פניו של הנאשם והתרשמתי כי לא ניסה ואין לו כל עניין להעליל עליו עלילת שווא, אלא שהוא תיאר את הדברים מנקודת מבטו, לרבות תוך כנות משכנעת בדבר מחשבתו תחילה כי מדובר בבדואי המחפש את דרכו, וכי יש לבדוק אותו ואולי אף לסייע לו, וכי לא עלה בראשו שמדובר במחבל. תחושתו זו של המתלונן בתחילה היא גם זו שהובילה אותו למעט בפעולות להגנתו, כשהוא אף מזמין את הנאשם להיכנס לרכבו על מנת לנסוע למקום בטוח יותר להעמדת הרכב, **בטרם** בדק אותו בכלל. כך, לא מצאתי כי למתלונן היה עניין כלשהו לתקוף את הנאשם, כגרסת הנאשם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

גם ההגנה לא טענה כי המתלונן שיקר בעדותו, אלא ניסתה לשכנע כי המתלונן פירש לא נכון את הסיטואציה שבה היה נתון הנאשם, ואת כוונותיו של הנאשם רק להפחידו על מנת להתרחק ממנו.

ואולם, כפי שאפרט להלן, המתלונן תיאר באופן עקבי וברור, גם במהלך חקירתו הנגדית, את האירוע כמאבק של ממש, שהחל כשראה לפתע את הסכין מונפת מעל ראשו, הצליח בתנועה אינסטינקטיבית לתפוס את ידו של הנאשם אגב שהוא נפצע מהסכין, והמשכו במאבק מול הנאשם שצרח "כמו מטורף" תוך כדי המאבק וניסה שוב ושוב "באטרף" [כדבריו של המתלונן] להכניס לו את הסכין לראש ולדקור אותו, ועל כן האפשרות שהמתלונן פירש לא נכון את כוונותיו של הנאשם אינה סבירה בעיניי.

כך, באופן עקבי, בנחישות ותוך התעקשות על הפרטים הקטנים כשהוא מלווה את עדותו במחוות גופניות, תיאר המתלונן כיצד הופתע וכיצד תפס את הסכין שהונפה על ידי הנאשם לעברו, כשהוא מדגים תפיסה עם שתי ידיו מעל ראשו: "הסכין היה בתוך הראש... הוא הכניס פשוט את הגוף העליון שלו לתוך הרכב... הוא מוציא את הסכין שלו ופשוט ניסה לדקור אותי ככה באינסטינקטיבית שמתי את היד" [פרוט' עמ' 18]. ובהמשך: "...[הנאשם] התחיל לצרוח, התחלנו להאבק לא שמתי לב כנראה מזל שלי שהרכב היה מאד, אין לו מקום, הוא לא יכול להסתובב שם, אין לו תנועה." [פרוט' עמ' 18 ש' 13 - 15].

ועוד: "לא שמתי לב שהוא הוציא כנראה את הסכין השני ודקר אותי פה בבטן... עד עכשיו רואים את זה ויש פה חתך... הוצאתי את הרגל צד ימין, רגל ימין ונתתי לו איזה בעיטה להעיף אותו מהאוטו. עם הרגל שנתתי לו בעיטה, נגעתי בדי, שמתי על הדי, הרכב מתחיל לנסוע..." [פרוט' עמ' 19-18]. גם כשנדרש לאופן הדקירה בבטן, המשיך כי "במאבק החזקתי לו סכין" [פרוט' עמ' 21 ש' 6].

גם בחקירה נגדית, המתלונן עמד על כך כי הסכין הונפה על ידי הנאשם לעבר ראשו וכי הוא הדף ותפס אותה בתנועה אינסטינקטיבית, ולדבריו, תוך שהוא מדגים תנועת הנפת סכין מכיוון מעלה כלפי מטה העיד: "פה ראיתי את... הסכין כבר עף מולי... עם הסכין פשוט ניסה, מנסה לדקור אותי, שמתי את היד ככה, השארתי את היד, פשוט אינסטינקטיבית, זה אינסטינקט. שמתי יד, הסכין נכנס פה, תפסתי לו יד, הסכין נכנס, חתך את כל החתך שלי, חתך את היד ותפסתי. ככה... אני עצרתי את הסכין שהיה לכיוון הראש שלי" [פרוט' עמ' 29 - 30]. והמשיך ותיאר את האירוע כמאבק שבו הנאשם מנסה להמשיך ולדקור אותו, למרות שהוא תופס לו את היד עם הסכין: "בן אדם צורח מנסה בכל מקרה עם הגוף שלו לנסות להכניס את הסכין". [פרוט' עמ' 32 ש' 16], ובהמשך: "באותו רגע שיש לך מאבק עם המחבל שמנסה להרוג אותך, אני לא חשבת, חשבת רק איך לצאת מזה, זהו. רק לצאת מזה להעיף אותו מהאוטו." [פרוט' עמ' 35 ש' 6]; ובהמשך עוד עמד על כך המתלונן על קיומו של מאבק על הסכין ותוך הדגמה של אחיזה עם יד שמאל שלו בידו של הנאשם שאחזה בסכין, תוך שבידו הימנית הוא מכה בנאשם במכות אגרופ מלמעלה למטה: "היה מאבק, ניסיתי להוציא את הסכין... ניסיתי להאבק איתו, נתתי לו ככה אגרופ מלמטה בשביל... שהוא ניסה לדקור אותי והוא צורח ומנסה לדקור אותי ואני מחזיק את הזה ואני מנסה להוציא אותו, כאילו להוציא בן אדם בחוץ, להעיף אותו, פשוט להעיף אותו. תפסתי את היד שלו עם הסכין, הסכין פה מולי, היד שלו פה, הוא צורח כמו מטורף, מתחיל עם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

כל הגוף לנסות להכניס לי סכין ואני מנסה, אגרופים זה לא אגרופים.. מה זה אגרופים, פשוט לתת להעיף...". [פרוט' עמ' 42 – 43].

כשהסנגור ניסה להטיח במתלונן כי הוא בעצמו ניסה למשוך את הנאשם פנימה לרכב, השיב המתלונן בלהט כי מדובר על מאבק שהוא חש כמאבק על חייו וכי אכן משך את הנאשם, אולם זאת כחלק מהמאבק ובמסגרתו: "ובן אדם מגיע עם סכין ומנסה לדקור אותך וצורח שם ונהיה בלגן שם בתוך הרכב, ואני רואה שאם הוא אז אחורה, ויש לו חופש פעולה, הבנתי שאני הולך למות פה. תפסתי לו את היד, החזקתי אותו, ניסיתי לקרב אותו קצת טיפה אלי שהוא לא יתן תנועה כזאת. אם הייתי משחרר אותו יש לו חופש פעולה בפנים" [פרוט' עמ' 45], וגם בהמשך תיאר המתלונן את המאבק כ"מאבק אדיר" [פרוט' עמ' 47 ש' 13] והתרשמותי כי המתלונן משחרר שוב את חוות המאבק על דוכן העדים.

עדותו של המתלונן היתה עקבית, הוא לא התבלבל ונותר איתן בתיאורו את האירוע כמאבק, הכולל גם אגרופים ואחיזה בידו הימנית של הנאשם האוחזת בסכין. בנקודה זו, התרשמתי כי העובדה שהמתלונן אינו זוכר היכן היכה באגרופיו, האם בראשו של הנאשם או בבטנו, והאם אלו היו בדיוק אגרופים, מתיישבת עם תחושותיו כי דובר במאבק לחיים ולמוות מבחינתו, שבו נאבק על ידו של הנאשם ולא שחרר את ידו ממנו: "הסכין תמיד היה פה, תמיד החזקתי אותו, לא שחררתי סכין". [פרוט' עמ' 46 ש' 13].

התרשמתי כי האירוע חרות היטב בזכרונו של המתלונן, בטראומה שחווה וכי הוא זוכר את האירוע לפרטי פרטים, לרבות פרטי לבוש של הנאשם. תיאורו העקבי של המתלונן והאופן שבו תוארו בלהט הדברים, תוך התמודדות עם תזת ההגנה שלפיה יתכן שפירש לא נכון את הנאשם שחשש ממנו, שכנעוני כי כך התיאור הנכון של מצב הדברים בתוך הרכב, ככזה שאין להסיק ממנו אלא שהנאשם ביקש לדקור את המתלונן בראשו, בתוך הרכב, ולא הסתפק ב"נפנוף" בסכין מחוץ לרכב, לשם אזהרה.

המתלונן אף נדרש להתמודד עם האפשרות שהעלתה ההגנה, לפיה בשלב מסויים הביט במראה כדי לוודא שלא מגיע רכב מאחוריו, וכשהחזיר את מבטו לנאשם וראה את הסכין המתנופפת בידיו של הנאשם, פירש זאת כניסיון לתקפו, וכי נפצע דווקא מכך שניסה למשוך את הנאשם אליו לתוך הרכב. אלא שכאמור, המתלונן תיאר את המאבק שניהל עם הנאשם, שהניף את הסכין לעבר ראשו וניסה בכל כוחו ותוך צרחות, להמשיך ולדקור את המתלונן. העובדה שהנאשם לא ברח אלא המשיך במאבק בתוך הרכב, אינה מתיישבת עם האפשרות של הבנה לא נכונה של הסיטואציה.

23. גם מעבר לשלב המאבק, דייק המתלונן בפרטים בכל הנוגע לתחילת האירוע ולניסיונו לבדוק את הנאשם שניסה להמשיך בדרך והחליט לתקוף אותו רק כשראה שהמתלונן לא מרפה ממנו: "שאלתי אותו תעודת זהות, הוא ממשיך כאילו זה. הוא הבין שאני לא משחרר אותו, אני לא אעזוב אותו, אני הבנתי שמשוהו לא בסדר פה. אמרתי לו בוא, נתקדם קדימה הראיתי לו, בוא נתקדם קדימה, תכנס לתוך האוטו נתקדם כמה מטרים". [פרוט' עמ' 20 ש' 17-20]. ובחקירתו הנגדית חזר המתלונן באופן עקבי על התרשמותו כי הגם שחשב תחילה שהנאשם חירש ואינו מבין מילה בעברית, התרשם כי "המטרה שלו הייתה להעיף אותי משם, פשוט להעיף.... להעיף אותי כי אני איש בטחון. הוא לא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

צריך איש בטחון. [פרוט' עמ' 25 ש' 28 - 30]; וכי גם בשלב זה חשב עדיין שמדובר בבדואי [פרוט' עמ' 26 ש' 9 - 11], אך גם ראה שהנאשם לחוץ ורוצה ללכת משם: **"רואים שהוא לחוץ. פשוט העיניים שלו מדברות, אני לא יכול להסביר לך בדיוק אבל אני רואה שהוא כזה ומתחיל ללכת, הוא רוצה שאני אתקדם... שאני אעזוב אותו כן."** [פרוט' עמ' 26 ש' 19 - 21].

המתלונן עמד על כך שכשהנאשם הבין שהוא לא מתכוון לעזוב אותו, הוא (הנאשם) הכניס את פלג גופו העליון לתוך הרכב, לפני ששלף את הסכין: **"אז הוא מכניס את הגוף שלו פנימה, ככה על הכסא... הוא נכנס חצי גוף... פלג גוף עליון... אני הסתכלתי גם על הרכבים אחורה שאף אחד לא יכנס בנו... ופתאום אני מסובב את הראש, זה מה שהציל אותי כנראה. לא כנראה זה מה שהציל אותי, זה מה שהציל אותי שאינסטינקט שלי שמתי את היד שלו, הוא פשוט הכניס את הסכין ככה. ... הוא הבין שאין לו ברירה שם, אין לו יותר מה לעשות שם"** [פרוט' עמ' 20 - 21].

כפי שאראה להלן, גם הנאשם תיאר באופן די דומה את תחילת האירוע, ואת העובדה שניסה להתחמק מבידוק המתלונן.

24. את סופו של המאבק תיאר המתלונן בכך שנתן לנאשם בעיטה והצליח להעיף אותו מתוך הרכב **"נתתי לו בעיטה עם הרגל, הוא התקדם... הוא עף מהאוטו, הוא נפל מהאוטו, אני ראיתי שהוא, כי הוא נפל כזה מהאוטו התרומם, התחיל לרוץ, עשה סיבוב מאחורי האוטו שלי, הייתי בטוח שהוא בא אלי, הוא מסתובב, הוא בא ממש אלי. אני פתחתי את הדלת, ראיתי הוא נתן ריצה ממש מהירה לכיוון כניסה לישוב"** [פרוט' עמ' 21].

גם חלק זה בעדות המתלונן מתיישב עם תחושותיו כי הוא נאבק מול אדם המבקש להביא למותו, עד כדי כך שהוא משוכנע כי יבוא אליו מהצד השני של הרכב, והוא בעצמו פתח את הדלת לצאת לקראתו, ורק אז הבחין כי הנאשם רץ לכיוון הכניסה ליישוב יתד [רץ דרומה - א.ב.ג.].

25. כאמור, המתלונן, העיד באופן עקבי, רצוף, נחוש ותוך הדגמה של תנועותיו של הנאשם ותנועותיו שלו, המתיישבות זו עם זו [הנפת הסכין בידו הימנית של הנאשם וההתגוננות עם ידו השמאלית של המתלונן, מעל ראשו, באופן שגרם לפציעתו בכף היד בין הזרת לקמיצה]. הוא העיד על תחושותיו באותו אירוע, וכי חש **"פשוט היה סיוט"** [פרוט' עמ' 20 ש' 13]. גם כשהסניגור הטיח במתלונן כי יתכן שנפצע בידו מכך שרצה לתפוס לנאשם את הסכין, כשהנאשם מנופף בה מחוץ לרכב, עמד על כך המתלונן כי היה זה מאבק **בתוך** הרכב, עד כי סופו היה שבעט בנאשם וקפץ בעצמו מהרכב לאחר שידית ההילוכים שולבה במצב של **"דרייב"** כתוצאה מהבעיטה. עדות זו של המתלונן את האירוע כמאבק, כשהוא חוזר שוב ושוב על תיאור הדברים, מתיישבת גם עם האופן שבו נמצא הרכב כפי שתואר בתמונה 1/1, לאחר שהמשיך בנסיעה כתוצאה משילוב ידית ההילוכים ל"דרייב".

המתלונן העיד כי כחלק מהמאבק **"משך"** את הנאשם פנימה לתוך הרכב, אולם זאת היה **לאחר** שכבר תפס בידו של הנאשם, ועל מנת לקרבו עוד אליו כדי למנוע מהנאשם להצליח לבצע תנועות רבות ולהמשיך ולדקור אותו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

המתלונן דייק גם בנושא הסכין שראה. תחילה ניסח פציעתו בבטן כאפשרות של דקירה בבטנו "ולא שמת לי לב שהוא הוציא כנראה את הסכין השני ודקר אותי פה בבטן...", ובהמשך אישר בכנות כי אינו יודע ממה נפצע בבטנו וכי הוא הסיק זאת מכך שראה את הנאשם מאוחר יותר עומד על הכביש מול החיילים ומניף שתי ידיים למעלה כשבכל יד סכין [פרוט' עמ' 26 ש' 3]. ההגנה ביקשה לראות בכך בלבול וחוסר דיוק מצד המתלונן, ואף הסקת מסקנה שלא בהכרח נכונה. לטעמי, העובדה שהמתלונן התנסח בזהירות, ולאורך כל הדרך הבהיר כי אינו יודע בבירור כיצד נגרמה הפציעה בבטנו, מלמדת כי גם אם הוא סבר שנפצע מהנאשם, הוא ביקש לדייק בעובדות, ואופן עדותו כך מלמד גם הוא על מהימנותו. הוא אישר כי בעת האירוע ראה רק סכין אחת, זו שראה מונפת לראשו ותפס אותה, וכי את הסכין השניה ראה רק לאחר שהנאשם היה פצוע על הכביש [פרוט' עמ' 26 ש' 3]. לדבריו לא ראה במהלך האירוע את הסכין השניה [פרוט' עמ' 34 ש' 10] ורק הסיק שנפצע מהסכין השניה [פרוט' עמ' 34, ופרוט' עמ' 40 ש' 23, וכן פרוט' עמ' 49 ש' 23]. מדובר בעדות מדוייקת ובהבחנה בין מה שראה המתלונן בפועל ובין מה שהסיק.

במהלך חקירתו של המתלונן הוצג לו על ידי הסגור ראיון שערך לערוץ חדשות בטלוויזיה ולרדיו ושבו אמר כי תפס בידו האחת של הנאשם ולאחר מכן בידו השניה. אלא שגם לאחר הצגת הראיונות, נותר העד איתן דווקא בגרסתו בבית המשפט, לרבות בכך שתפס רק סכין אחת וכי הסיק את פציעתו בבטן מהסכין השניה אך לא ראה זאת בזמן אמת.

התרשמתי כי העד אכן מעיד מזכרונו ומחויייתו שלו והוא עקבי בעדותו בבית המשפט, ואינו נותן לחקירתו הנגדית של הסגור לבלבלו. אדרבא, הוא זוכר את התיאורים כהווייתם, ויודע לומר כשאינו בטוח, כמו לדוגמא לעניין האגרופים או האופן שבו שולבה ידית ההילוכים למצב של "דרייב". התנועות והמחוות שעשה העד בתארו את המאבק, שכנעו אותי כי אכן חש בתוך מאבק לחיים ולמוות, כשהוא רואה לנגד עיניו סכין המונפת על ידי הנאשם לכיוון ראשו.

ההתרשמות מיתר עדי התביעה

26. ההגנה ביקשה להסיק מעדויות החיילים והרבש"צ הנוסף, כי לא ראו בנאשם איום ממשי לחייהם וכי הנאשם התנהג באופן מוזר, כשהוא מתעלם מהאזהרות והירי לעברו, ואף נראה "קצת מסומם" לדברי החיילת, או "הלך מוזר" ויתכן שהיה שיכור לדברי החייל. כך גם ביקשה ההגנה להסיק מעדות הרבש"צ הנוסף כי הנאשם לא הלך הרבה לכיוונו אלא רק עשה חצי צעד וכי יתכן ופורש לא נכון על ידו. ואולם, ההגנה לא טענה כנגד מהימנות גרסאותיהם של עדים אלו.

גם אני התרשמתי כי עדים אלו העידו את שחוו וזכרו, ובכלל זה האופן שבו התרשמו ממעשיו ומכוונותיו של הנאשם.

החיילת [ע.ת. 3] העידה כאמור כי המתלונן עצר את רכבם בהרמת ידיים וצעק "מחבל מחבל" וכי הם עצרו את רכבם במקביל לרכבו "אז ראינו את הבן אדם עם שני הסכינים מחזיק אותם כזה לפנינו, לא זז.... אבל כאילו היה מאוד ברור שיש לו בידיים שני סכינים" [פרוט' עמ' 93 ש' 28 ואילך]; וכי לאחר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

שהחייל הנוסף ירד מהרכב וירה באוויר, המשיך הנאשם ללכת לעברם, ואז הורתה לחייל לירות לעבר רגליו של הנאשם והיא בעצמה ירתה כדור אחד לכיוון הרגליים שלו. עדותה של החיילת כי הנאשם התקרב אליהם מבלי להשליך את הסכינים, משתלבת עם עדותו הדומה של החייל [ע.ת. 4], שזיהה במרחק של כעשרים מטרים בחור עם סכין בכל יד, וכי גם לאחר שביצע 'נוהל מעצר חשוד' הנאשם לא עצר והמשיך ב"הליכה איטית קצת צולעת". האמנתי לחייל כי לא הצליח להבין את כוונותיו של הנאשם שלא שיתף עמו פעולה וכי ירה באוויר ואף לרגליו של הנאשם עד שהגיע הרבש"צ הנוסף. אמנם החייל העיד תחילה כי אינו זוכר בדיוק האם הנאשם החזיק את הסכינים בידי ליד המותן או כשידיו מונפות באוויר, אולם הוא הדגים תנועת הנפה מעל הכתף ואמר ש"הזכרון שלי מדמיין ככה" [פרוט' עמ' 108]; וכאמור אישר כי הנאשם נראה לו מבולבל, כאילו שיכור והלך במין צליעה.

עדותו של הרבש"צ הנוסף מתיישבת עם עדותו של המתלונן כי לא התקבלה שום אינדיקציה מהצבא ועל כן לא הניח תחילה שמדובר במחבל. האינדיקציה הראשונה שהיתה לו לכך שמדובר במחבל, היתה בעת שפגש במתלונן בצאתו ממושב שדי אברהם והמתלונן אמר לו להיזהר כי יש מחבל שדקר אותו. עדותו של הרבש"צ הנוסף מתיישבת עם עדות המתלונן שהראה לו את פציעותיו בכף היד ובבטן. עדותו של הרבש"צ הנוסף גם מתיישבת עם עדות שני החיילים שנעמדו מול הנאשם, במרחק מספר מטרים ממנו, וגם אם כל אחד מהם תיאר באופן שונה מעט, מנקודת מבטו, את אופן החזקת הסכינים בידי הנאשם, כולם תיארו אותו עומד כשהוא אוחז בידיו בשתי סכינים ומניפן מולם.

האמנתי לרבש"צ הנוסף שהעיד כי נעמד מול הנאשם והורה לו לעמוד ולא לזוז כשהוא מחזיק בסכינים בשתי ידיו כשהן מורמות מעלה ומכופפות במרפקים, וכי ירה לעבר הנאשם לנטרלו, לאחר שהנאשם עשה צעד לכיוונו, וכי עדיין "כשהוא נפל והסכינים היו אצלו, הוא נפל כשהסכינים היו בידיים שלו, ה... את הזה, הוא ניסה עוד פעם לקום, אמרתי לו אם תקום אני אנטרל אותו לגמרי, ושם הוא איבד כוחות והוא נעצר זהו" [פרוט' עמ' 69 ש' 13 – 15]. הרבש"צ הנוסף ליווה אף הוא את עדותו במחוות גופניות כשתיאר את הנאשם עומד מולו עם שתי סכינים בידי למעלה, כשהוא מדגים זאת: "המחבל עמד חזק עם שני הסכינים מולי, הוא לא היה פצוע". [פרוט' עמ' 74 ש' 13], וכי הנאשם "עשה חצי צעד יותר מידי ואז יריתי בו". [פרוט' עמ' 80 ש' 7]. הרבש"צ הנוסף נדרש להסביר את התנהגותו של הנאשם ואף הוא תיאר אותו כמי ש"זז כמו שיכור" אך גם עמד על כך שלא היה שיכור [פרוט' עמ' 81 ש' 28]; ועוד הסביר מדוע כיוון את נשקו לפלג גופו התחתון של הנאשם, בכך שלא רצה לפגוע בחממות של מושב יתד שהיו מאחורי הנאשם [פרוט' עמ' 92 ש' 30 ואילך].

גרסתו של הרבש"צ הנוסף מתיישבת היטב עם גרסאותיהם של שני החיילים, אך אין להסיק משילוב גרסאות אלו את שההגנה ביקשה ולפיה מדובר בנאשם שאינו מתכוון להרע ויתכן שאינו מבין את מעשיו. אדרבא: עולה בבירור מגרסאות החיילים והרבש"צ הנוסף כי על אף שהמתלונן הזהירם כי מדובר במחבל, הם עדיין לא ירו בו מיד אלא דווקא ניסו לברר את כוונותיו ופעלו על פי נוהל מעצר חשוד; וכי התרשמו מהתנהגותו של הנאשם כי עומד לפנייהם מחבל, האוחז בשתי סכינים גדולות ואינו שועה להוראותיהם להניחן, אלא אפילו מתקדם לעברם ועושה תנועות מאיימות כלפיהם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

יתרה מכך, עדויות החיילים בדבר מיקומו של הנאשם ביחס לרכבו של המתלונן, מתיישבות היטב עם עדותו של המתלונן לכך שהנאשם ברח דרומה [לכיוון הכניסה ליישוב יתד – א.ב.ג.], כלומר רחוק ממנו, ובטרם הגיעו בכלל החיילים, זאת בשונה מגרסתו של הנאשם בפנינו כי החיילים היו במקום בעת קרות האירוע.

העולה ממקבץ העדויות כאמור הוא שהעדויות משלימות זו את זו ומהן ניתן ללמוד אודות השתלשלות האירועים העובדתית, שלב אחר שלב, כפי שפורט לעיל.

ההתרשמות מהנאשם

27. הנאשם עשה עליו רושם לא אמין, מתחכם, של מי שמנסה להתחמק מהעובדות, לעתים גם תוך זלזול בתובעת, ולא האמנתי לגרסתו. עדותו היתה מתפתלת, לא ברורה, מתחמקת, רצופה שקרים וחסרת הגיון, לצד מגמתיות ושילוב משפטים חוזרים ונשנים, כאילו הוא מנסה לשכנע את עצמו ואת בית המשפט במין מנטרה מקובעת בתחומים מסויימים, במקום להתמודד עם העובדות ולהשיב נכוחה לשאלות שנשאל; כאשר הוא משנה את גרסאותיו בין חקירותיו במשטרה לעדותו בבית המשפט, ואף במהלך עדותו בבית המשפט. הכל כפי שיפורט להלן:

28. כאמור, הודעותיו של הנאשם במשטרה [ת/3 ות/4] הוגשו חלף חקירה ראשית, אולם מתוך גרסה זו ניסה הנאשם להיות עקבי בעדותו רק לדברים המצויים בפריפריה, ובכלל זה לסיבת הגעתו לישראל למצוא עבודה, ולטענתו שלא ניסה לפגוע במתלונן. ואולם, עדותו של הנאשם בבית המשפט לא היתה עקבית אף לא בפריפריה של הדברים, לא כל שכן באשר לליבת האירועים. אפרט:

ביחס לסיבת כניסתו של הנאשם לישראל, הוא העיד תחילה כי נכנס לישראל כדי לחיות ולעבוד בה. ואולם, לא סביר בעיניי כי מי שמחפש לעבוד בישראל ולחיות בה, יגיע כשהוא מצוייד רק בשתי סכינים גדולות, חדות ומאיימות, ומבלי שהצטייד אפילו בתיק קטן עם מזון ושתייה, או אפילו בגד כלשהו להחלפה. גם לא סביר כי הכניסה לישראל לשם עבודה תיעשה משעות הצהריים, תוך המתנה לשעות החשיכה וכניסה בחסותה לתוך ישראל.

הנאשם העיד כי לאחר שנכנס לישראל שהה במגדל בין הגדרות ולאחר מכן נכנס דרך השער שהשאירו החיילים פתוח. גרסה זו מתיישבת עם דיווחי הצבא [ת/5 ות/6], אך אין בה כדי ליישב את גרסת הנאשם שבא לעבוד בישראל. כשנשאל הנאשם על ידי בית המשפט מדוע יצא לחפש עבודה בצהריים וחיכה כל היום במגדל, במקום לצאת בבוקר, לא ידע להשיב, אך אישר כי כדי לחפש עבודה הולכים בבוקר ולא בלילה [פרוט' עמ' 145 ש' 20]. אזכיר, כי בחקירתו הראשונה במשטרה, שהוגשה כאמור חלף חקירה ראשית, מסר הנאשם תחילה כי רצה לחיות בישראל על אף שאין לו כל בעיה בעזה, והוסיף כי כשעבר את הגדר הראשונה הלך למגדל כי "חשבתי שיש בו חיילים בכדי להסגיר את עצמי" [ת/3 עמ' 4 ש' 16], וכן כי המתין במגדל כדי להיכנס ארצה עד שיגיעו כוחות צבא ויוכל להסגיר את עצמו [שם, עמ' 3 ש' 18], ואף במענה לכתב האישום אישר הנאשם כי הסתתר במגדל השמירה ושהה שם, כשחשב שיגיעו חיילים ויעצרו אותו או שיבקשו להסגיר אותו והוא ייעצר. כך גם אישר בחקירתו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

הנגדית [פרוט' עמ' 116]. גרסה זו בוודאי שעומדת בסתירה לטענה שנכנס לישראל לצורך חיפוש עבודה. ואזכיר, כי במבחן התוצאה הנאשם לא ניסה כלל להסגיר את עצמו בשום שלב, אלא ניצל את לכתם של החיילים כדי להסתגן לתוך תחומי ישראל, וגם כשפגש במתלונן לא ניסה להסגיר עצמו.

הנאשם ניסה לשכנע כי הוא נהג לעבוד בחקלאות בעזה, אך הוא לא הצליח לזכור אפילו את שמם של מעסיקיו שם. יתכן שבאמת עבד אולם אי יכולתו של הנאשם לתת תשובות מלאות גם בחלקים הפשוטים יותר של העדות, מקשות להשתכנע בכנות עדותו ביחס לסיבת כניסתו לישראל.

גרסתו הראשונה של הנאשם בחקירתו במשטרה לפיה ניסה לעצור טרמפים "לא משנה לאן" [ת/4 עמ' 2 ש' 9], אמנם מתיישבת לכאורה עם עדותו של המודיע שהוגשה בהסכמה [ת/1] ממנה עולה כי בשעה 21:26 ראה את הנאשם בצומת חבל שלום, כשהוא על השול הימני סמוך לקו הצהוב ועם היד מנסה לעצור טרמפים. עם זאת, גרסה זו נסתרת בהמשך בעדותו של רבש"צ בני נצרים, אשר הוגשה בהסכמה [ת/2] ממנה עולה כי לאחר שקיבל את הדיווח מהמודיע, ולאחר שהודיע ליתר הרבש"צים בגזרה על דמות חשודה, עבר במקום שנמסר לו ולא ראה את הנאשם, כשאינן ספק שמעברו של עד זה במקום היה לפני האירוע. גם מהסרטון ת/20 עולה כי הנאשם חלף על פני מושב שדי אברהם בצעידה מהירה יחסית כשהוא על צד שמאל של הכביש, קרי בצד התנועה "שבאה ממול", ואינו מנסה כלל לעצור טרמפים. הנאשם הלך מרחק לא קצר בין תחנת האוטובוס בצומת חבל שלום עד לכניסה ליישוב שדי אברהם, ב-20 דקות, באופן המתיישב עם ההליכה המהירה הנראית בסרטון, וכשהתבקש לצפות בסרטון ולהצביע כיצד הוא משתלב עם זה שפגש אנשים בדרך ורצה ללכת לעבוד, לא ידע ליישב את הסתירה וטען כי "אינו יודע" [פרוט' עמ' 126].

זאת ועוד, אם הנאשם רצה לעצור טרמפים כפי שטען תחילה, מדוע לא עלה על רכבו של המתלונן שעצר לידו והציע לו לעלות, גם אם לא הבין את שפתו של המתלונן? הסיבה לכך היא ככל הנראה זיהויו של המתלונן על ידי הנאשם כשוטר. הדברים מתיישבים עם העובדה שלא נסתרה כי המתלונן הפעיל "ציקלקה" כבר כשהתקרב אל הנאשם [עדות המתלונן, פרוט' עמ' 16] וכי הנאשם סבר שמדובר בשוטר "התחלתי ללכת עם הכביש ובדרך עצר אותי שוטר וביקש ממני לעלות" [ת/3 ש' 12].

כשהנאשם הבין שהראיות האחרות אינן מתיישבות עם טענתו כי ביקש לעצור טרמפים, שינה שוב את גרסתו בבית המשפט ושלל שביקש לעצור טרמפים [פרוט' עמ' 142 ש' 27 – 32], ובכך שוב שינה גרסתו:

- "ש: אתה סיפרת לנו גם בהתחלה שרצית למצוא טרמפים לישראל, נכון? רצית שיאספו אותך, שישיעו אותך.**
- ת: לא, לא.**
- ש: אני מפנה ל...[ת/1]... אתה ניסית לעצור רכבים או לא?**
- ת: האם ניסיתי לעצור רכבים? וואלה, אני לא זוכר.**
- ש: תן אדוני.**
- ת: הלכתי וסמכתי על השם, סמכתי על אלוהים.**
- ש: אז התכוונת ללכת הכל ברגל?**
- ת: התכוונתי ללכת, כן."**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

ממכלול תשובותיו של הנאשם באשר לאופן התנהלותו באותו יום, ובכלל זה הסתתרותו במגדל עד שהחיילים עזבו ונסיונותיו להתחמק מהמתלונן (אותו כינה בחקירותיו "שוטר") בעת שקרא לו לרכבו, התרשמתי כי הוא ניסה להימנע ממפגש עם גורמי בטחון. מסקנה זו מתיישבת גם עם תחושתו של המתלונן כי הנאשם לא רצה לפגוש בגורמי בטחון דווקא, עובדה השוללת אף היא את האפשרות כי הנאשם הסתנן ארצה כדי להיעצר. לעניין זה, אין לקבל את טענת ההגנה בסיכומיה כי יתכן שהנאשם הסתנן לישראל כדי לעבוד אך מאחר שהיה זמן רב במגדל שקל כבר להסגיר את עצמו ולהיעצר [סעיף 106 לסיכומי ההגנה]. הנאשם כלל לא טען זאת בעדותו, אלא כאמור, אפילו שלל זאת [ראו עמ' 117 לפרוט', כפי שאפרט גם להלן].

29. גם אם גרסתו של הנאשם אשר לפן הפיזי של ליבת האירוע התיישבה במידה מסוימת עם עדותו של המתלונן, הרי שבכל הנוגע לכוונותיו של הנאשם, היא היתה לא עקבית לא התיישבה עם יתר הראיות, ובעיקר היתה מתחמקת:

כך, טען הנאשם תחילה שלא הבין את המתלונן שסימן לו לעלות לרכבו, אולם בהמשך אישר כי הבין מכך שהמתלונן דפק על הכסא, שהמתלונן מבקש שיעלה לרכבו. הנאשם אישר כי לא רצה לעלות לרכבו של המתלונן והסביר זאת בפחד מהמתלונן, אך על אף שכאמור טען בשלב זה של עדותו כי רצה לעצור טרמפים, לא ידע לומר מדוע פחד מהמתלונן, וטען כי פחד מהמתלונן "אחרי כל מה שקרה" [פרוט' עמ' 129 ש' 32]. גם בהמשך טען כי פחד מהמתלונן עוד לפני המאבק "הוא אמר הוא אמר לי תעלה, תעלה. הוא דפק על הכיסא ואומר לי תעלה, תעלה. אני פחדתי" [פרוט' עמ' 131 ש' 18]. גרסה זו של פחד לא מוסבר מלכתחילה גם אינה מתיישבת עם גרסתו של הנאשם שהתקרב אל דלת האוטו כדי לדבר עם המתלונן ולהראות לו את הסכין: "התקרבותי אליו ליד הדלת של האוטו על מנת לדבר אתו. הראיתי לו את הסכין ככה." [פרוט' עמ' 135 ש' 11].

הנאשם לא הצליח להסביר מדוע אם פחד, לא ניסה לברוח מהמתלונן במקום לשלוף את הסכין [פרוט' עמ' 140], ולא הסביר כיצד להפחיד עם סכין את השוטר (מבחינתו) מסייע לו להימלט. זוהי התנהגות העומדת בסתירה לעדות שלפיה פחד מהמתלונן וניסה ללכת ממנו, והיא מלמדת על רצונו של הנאשם להצדיק את שליפת הסכין לאחר הכנסת גופו לתוך רכבו של המתלונן.

גם ביחס לליבת האירוע, הנאשם לא הזכיר בעדותו הראשונה במשטרה [ת/3], שהיא חקירתו הראשית למעשה] כי דקר את המתלונן, ואפילו לא כי היה עימות שבמהלכו נפצע המתלונן. אזכיר, כי גרסתו הראשונה היתה שהוציא את הסכין בכדי להניף אותה ולהפחיד את המתלונן כדי שיעזוב אותו, והמתלונן דחף אותו ויצא מהרכב [ת/3 עמ' 2 ש' 14]. רק מאוחר יותר כשהוטח בו שדקר את המתלונן בסכין ופצע אותו השיב "מהפחד אולי" [ת/3 עמ' 3 ש' 2]. בחקירתו השניה שלל שבכלל פגע במתלונן עם הסכין [ת/4 עמ' 2 ש' 17]. בבית המשפט, בהמשך חקירתו הראשית לא ציין הנאשם כי דקר את המתלונן ואפילו לא שהמתלונן נפצע באירוע, אלא רק שלאחר שהוציא את הסכין, המתלונן משך אותו מהחזה [פרוט' עמ' 114]. כשהוטח בנאשם כי בשום שלב הוא לא מספר מתי הוציא את הסכין ודקר את המתלונן, התחמק בטענה כי אינו מבין את כוונת השאלה והשיב כי הסכינים היו באזור המותן שלו, וכי לאחר שהמתלונן אמר לו "תעלה, תעלה" הוא הוציא את הסכין [פרוט' עמ' 128 ש' 31],

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

ובהמשך טען כי אינו זוכר היכן היתה הסכין השנייה, וחזר וטען כי רק סימן למתלונן עם הסכין כדי שילך אך המתלונן הוא שמשך אותו פנימה.

שוב ושוב נשאל הנאשם כיצד נדקר המתלונן ושוב ושוב התחמק ממתן תשובה עד שלבסוף סיפק הסבר ולפיו **"יכול להיות מהרכב"** ואף טען כי פציעתו של המתלונן אינה עמוקה וכי **"אם זה היה דרך הסכין אז זה היה פצע עמוק"** [פרוט' עמ' 132], וכן שלל שהוא שפצע את המתלונן. ניכר היה בעדותו של הנאשם כי הוא מתחמק ממתן תשובה והסבר למעשה הדקירה עצמו ואפילו לפציעתו של המתלונן, כשהוא מבקש במהלך עדותו מהתובעת לחזור על שאלות, וחוזר שוב ושוב, כבמעין מנטרה, על כך שהמתלונן תקף אותו ושהוא רץ לחיילים כדי שיגנו עליו מפני המתלונן.

גם לגבי אופן הכנסת פלג גופו של הנאשם לתוך הרכב, הנאשם לא היה עקבי: בחקירתו במשטרה [ת/3], שהיתה חקירתו הראשית, מסר כי **"לא עליתי [לרכב] הרגליים שלי היו על הכביש והכנסתי את גופי והסכין ביד שלי רציתי להניף אותו בכדי להפחיד שיעזוב אותי..."** [ת/3 עמ' 3 ש' 34]. גרסה זו מתיישבת עם עדותו של המתלונן ומחזקת אותה. אלא שבבית המשפט שינה הנאשם גרסה זו וייחס למתלונן את הכנסתו פנימה לתוך הרכב, כשטען שהמתלונן הוא שמשך אותו לתוך הרכב, ולדבריו, תוך הדגמת משיכה בשתי ידיים בזיקט, העיד כי כשהמתלונן נסע לאחור הוא **"גרם לי לעלות. התקרבותי אליו ככה... הוא משך אותי מהחזה והכניס אותי בפנים לתוך האוטו..."** [פרוט' עמ' 127 ש' 31, עמ' 128 ש' 2 - 3]. גרסה זו נסתרת בעדותו של המתלונן כי הנאשם נכנס עם פלג גופו העליון לרכב, וכי בשום שלב לא תפס בשתי ידיו בחולצתו של הנאשם, שהרי ידו השמאלית אחזה בידו הימנית של הנאשם שאחזה בסכין.

גם לגבי האופן שבו יצא החוצה מהרכב, לא תיאר הנאשם בהתחלה מאבק עם המתלונן, אלא מסר בחקירתו במשטרה כי לאחר שהוציא סכין בכדי להניף אותה כדי להפחיד את המתלונן, **"השוטר דחף אותי ויצא מהרכב, והחל הצבא לירות עלי"** [ת/3 עמ' 2 ש' 14], ובהמשך כבר מסר כי **"השוטר שהרביץ לי ודחף אותי..."** [שם, עמ' 3 ש' 45].

הנאשם התחמק מלהסביר מדוע, אם חשש מהמתלונן מלכתחילה, לא ניסה פשוט לברוח ממנו, אלא העדיף לשלוף סכין ולהכניס גופו עם הסכין השלופה לתוך הרכב. כך, בגרסתו הראשונה [ת/3] טען כי **"מפחד מהשוטר הוצאתי את הסכין"** [ת/3 עמ' 2 ש' 23]. גם בחקירתו השנייה מסר שאפילו אחרי האירוע בתוך הרכב לא ברח ולא ניסה לברוח [ת/4 עמ' 3 ש' 3]. כשנשאל לעניין זה על ידי בית המשפט התחמק וטען **"אין עלי משהו מפחיד על מנת שאני אפחד... בסדר, הלכתי ממנו והוא חזר אליי ברוורס"** [פרוט' עמ' 136], וגם כשבית המשפט התעקש ושאל מדוע לא ברח אם פחד, השיב **"למה שאני אברח?... לאן אני אברח?"** [פרוט' עמ' 140]. התחמקותו של הנאשם מלתת תשובה ברורה לשאלה מתבקשת זו, אינה מתיישבת עם גרסתו של הנאשם לפחד ולרצון להימנע ממגע עם המתלונן.

30. התחמקותו של הנאשם בנקודה זו של ליבת האירוע, מתקשרת גם להתחמקויותיו הבולטות בכל הנוגע לסיבת הצטיידותו בשתי הסכינים לשם הסתננותו לישראל, ואף בשאלה מה בדיוק עשה עם שתיהן במהלך האירוע:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

בחקירתו במשטרה מסר הנאשם כי לקח את שתי הסכינים "בכדי שיסייעו לי בדרך אם אני רוצה לחתוך חבל או לפרק בורג" וכשנשאל מדוע יש צורך בשתי סכינים השיב "כי יש גם כלבים בדרך" [ת/3 ש' 18]. מנגד, בעדותו בבית המשפט טען כי אחת הסכינים משמשת רק ליופי [פרוטי' עמ' 114 ש' 12], ובכלל שתייהן לא תקינות ו"בקושי אפשר לחתוך בהם חבל" [פרוטי' עמ' 121 ש' 5] ו"זה לא היה בשביל לחתוך חבל" [פרוטי' עמ' 123 ש' 5]. ניכר היה בתשובותיו של הנאשם בבית המשפט כי הוא מבקש להתחמק מלהתמודד עם הסיבה האמתית להצטיידותו בשתי הסכינים.

בסיכומיה טענה ההגנה בדבר קיומה של תופעת הסתננות עם סכינים לשם החמרת עבירת ההסתננות, על מנת להיעצר [פסקה 44 לסיכומי ההגנה]. לא זו בלבד שטענה זו לא הוכחה, הנאשם עצמו לא טען כי זו הסיבה להצטיידותו בסכינים, וכאמור הוא אף עמד על כך שנכנס לישראל על מנת לעבוד.

חוסר עקביות בגרסתו של הנאשם היה גם ביחס למקום שבו החזיק את הסכינים: כך, בעוד שבחקירתו במשטרה טען תחילה כי הסכין השניה שאותה לא שלף היתה בתוך מעילו [ת/4 עמ' 2 ש' 3], וגם במענה לכתב האישום ציין כי הסכינים היו בתוך מעילו בעת הליכתו [פרוטי' עמ' 8 ש' 3], הרי שבהמשך העיד בבית המשפט כי "הסכינים היו באזור המותן שלי... הוצאתי לו את הסכין על מנת שילך ממני", הדגים אחיזת הסכין ביד ימין וטען כי אינו זוכר היכן היתה הסכין השניה [פרוטי' עמ' 128 ש' 29 ואילך]. כשהוטה בו כי החיילים העידו שהלך לכיוונם עם שתי סכינים, ונשאל מדוע, אם ביקש הגנה מהם, הלך עם שתי סכינים, השיב תחילה כי היתה לו סכין אחת ביד ובהמשך טען כי "נראה לי עכשיו שזרקתי אותה, אני לא זוכר, לא יודע. אני לא יודע, לא זוכר טוב". [פרוטי' עמ' 144 ש' 2], ובהמשך כשנשאל מדוע עדיין החזיק שתי סכינים לאחר שירו בו והיה על הרצפה, השיב "אולי מהפחד, אני לא יודע" [פרוטי' עמ' 144 ש' 17].

ההגנה טענה רבות כנגד האפשרות שבמהלך המאבק בתוך הרכב, שלף הנאשם את הסכין השניה ודקר באמצעותה את המתלונן בבטנו. אכן, עניין זה לא הוכח כדבעי וכאמור, המתלונן אישר כי הסיק את הדקירה באמצעות הסכין השניה מעצם הפציעה בבטן ומכך שראה לאחר מכן את הנאשם עם סכינים בשתי ידיו. ואולם, הוכח בפנינו כי לפחות בשלב השני של האירוע, בעת שהנאשם התקדם לכיוון החיילים, הוא אחז בשתי הסכינים, כלומר שבשלב מסוים שלף את הסכין השניה. לכך לא נתן הנאשם כל הסבר. עצם שליפת הסכין השניה על ידי הנאשם, שאישר כי הביאה מביתו, בשלב הנוסף של האירוע, שוללת את גרסתו כי ביקש הגנה מהחיילים וכי לכן רץ אליהם.

31. לא רק התחמקויות ממתן תשובות ברורות ניכרו במהלך עדותו של הנאשם. ניכר היה כי הנאשם מודע לקשיים שבעדותו ולחוסר ההיגיון שבתשובותיו ואי יכולת להסביר את מעשיו, ועל כן בחר לחזור כמנטרה על תשובות מסויימות, אף באופן מנותק מההקשר, בניסיון להשפיע על תודעת שומעיו.

כך למשל, שוב ושוב חזר הנאשם במהלך חקירתו בבית המשפט על הסברו כי אם היה רוצה לפגוע, היה עושה זאת בהזדמנויות רבות שנקרו בדרכו; כך בכל פעם שלא הצליח לתת תשובה המניחה את הדעת לשאלה המסבכת אותו: למשל כשנשאל מדוע התחבא במגדל אם לא כדי לפגוע בחיילים, השיב כי בהליכתו בדרך מצא אנשים ואמר להם שלום והמשיך ללכת [פרוטי' עמ' 117 ש' 16]. כך גם כשנדרש להסבר מדוע הביא עמו שתי סכינים השיב מחוץ להקשר השאלה כי "אם הייתי רוצה לעשות מעשה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

רצח יכולתי למצוא את האנשים האלה שהיו הולכים, הייתי עושה את זה עם אנשים שמצאתי בדרך הולכים. זאת התשובה. [פרוטי עמ' 121 ש' 26]; ובהמשך כשנשאל לגבי העובדה שהסכינים אפילו לא היו תקינות כטענתו, שוב השיב כי אם היה רוצה לבצע מעשה היתה לו הזדמנות לעשות זאת כלפי האנשים שהלכו בדרך [פרוטי עמ' 122 ש' 27]. ולבסוף, כשנדרש להסביר מדוע גם לאחר העימות עם המתלונן, כשבאו חיילים, הוא ניסה להתקרב אליהם עם סכינים, הניף אותם וניסה לפגוע באנשים, השיב שוב באותה מנטרה ומבלי לתת תשובה לגופה של השאלה "אני לא בן אדם טרוריסט. אם הייתי רוצה לבצע מעשים כאלה מלוכלכים, אם הייתי רוצה לבצע מעשים כאלה זה היה אחד האנשים שהולכים" [פרוטי עמ' 145 ש' 1]. אציין כי בכל מקרה גם לא הוצגה לנו אינדיקציה להימצאותם של אנשים כלשהם בדרכו של הנאשם, פרט למודיע שחלף על פניו ברכבו, וגם הנאשם לא פירט היכן בדיוק היו אנשים שהוא חלף על פניהם.

גם ביחס לשאלות הנוגעות למאבק בתוך הרכב ולאופן בו נפצע המתלונן, התחמק הנאשם מתשובה וחזר שוב ושוב על כך שהוא הקורבן של האירוע, כי הוא הותקף על ידי המתלונן וכי בכלל ברח לעבר החיילים שהיו במקום כדי שיגנו עליו. הנאשם תיאר שוב ושוב את הליכתו לעבר החיילים כהמשך ישיר וכמענה להכאתו של המתלונן, אף כאשר נשאל לגבי הסכינים ואף תיאר כי הגיף של החיילים כבר היה שם [פרוטי עמ' 121 ש' 10], ובהמשך לתיאור המאבק "יצאתי ומצאתי שם יהודים" [פרוטי עמ' 128 ש' 4] ו"אני משכתי את עצמי על מנת לצאת. היה שם גיף של יהודים, חיילים. הלכתי לעבר החיילים. הלכתי לכיוון החיילים על מנת שיגנו עליי ממנו." [פרוטי עמ' 129 ש' 23], וכך "כשאני יצאתי מהאוטו נכנסתי אליהם משכתי את עצמי מהאוטו ונכנסתי אליהם על מנת שהם יגנו עליי מהאיש הזה" [פרוטי עמ' 140 ש' 6].

הנאשם התעקש כי החיילים היו במקום כבר בזמן המאבק, וטען כי "כשהוא משך אותי בזמן המאבק הם היו נוכחים" [פרוטי עמ' 140 ש' 25]. לכן, לטענתו יכול היה לברוח אליהם לשם הגנה. אלא שגרסה זו, עליה חזר הנאשם חזור ושנה, אינה מתיישבת עם העובדה כי כשהשתחרר מהמתלונן, ברח דרומה וכי רק לאחר שהחל לברוח ולאחר שהמתלונן כבר יצא פצוע מרכבו, הגיעו החיילים בכלל מכיוון צפון, ועל כן כלל לא יכול היה לברוח אליהם. אזכיר, כי מעדויות המתלונן, החיילים והרבש"צ הנוסף עולה כי הנאשם החל ללכת לכיוון דרום בטרם הגיעו החיילים, וכי רק לאחר שהחיילים הגיעו וקראו לו, הסתובב הנאשם, זיהה את החיילים, הניף את הסכינים למעלה, וצעד לקראתם כשהוא חוצה את הכביש לצד המערבי שלו, ונעמד כשגבו לבתים של מושב יתד. בשלב זה, נזכיר, הנאשם העיד כי הוא התקדם לעבר החיילים - "אני מתקדם לכיוונם והם ירו בי" [פרוטי עמ' 144], אך כאמור, שלב זה היה לאחר שהחיילים הגיעו למקום.

זאת ועוד, הנאשם לא הצליח כאמור להסביר מדוע, אם ביקש את עזרת החיילים מפחד מפני המתלונן, הוא שלף סכין נוספת בשלב זה, והלך לעבר החיילים כאשר שתי הסכינים שלופות בידיו ומכוונות לעברם, והתקדם לעברם למרות קריאותיהם ואזהרותיהם כלפיו.

32. כאמור, בחקירותיו במשטרה הפליל הנאשם עצמו ביחס למניע הלאומני, וביחס לרצונו שירו בו ואף לאפשרות שרצה לפגע. הודעות אלו הינן גם חלק מגרסתו בחקירה ראשית. כשנדרש הנאשם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

להתמודד עם תשובותיו המפלילות בהודעותיו, ניסה להפחית מערכן הראייתי וטען כי נחקר כשהתעורר מהניתוח ולא הבין את חקירותיו. כך למשל כשנשאל לגבי הסכינים והסתירות בתשובותיו לגבי עניין זה, השיב "אני לא יודע. חקרו אותי בבית החולים. אני לא זוכר אם זה היה רופאה או רופא שטיפל בי שם בבית החולים. אני לא זוכר." [פרוט' עמ' 121 ש' 31]. כך כשהתבקש להסביר מדוע אמר בחקירה שנמאס לו לחיות וכי הוא רוצה שיירו בו, וכך לגבי הבנתו שהמתלונן יהודי, השיב כי "לא הייתי מודע, איבדתי הכרה" וכי "אני לא יודע כלום. בבית החולים דיברו איתי ואני לא יודע כלום" [פרוט' עמ' 138] ובהמשך "אני לא יודע. בבית החולים לא הייתי ערני בכלל, לא הייתי מודע" [פרוט' עמ' 142 ש' 22].

אינני מקבל הסבר זה. גרסה ראשונה עדיפה בדרך כלל על עדות מאוחרת שבמסגרתה יש ואדם משנה את גרסתו [ע"פ 8449/17 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.6.2019)]. מעבר לכך, במקרה דנן אמרותיו של הנאשם הוגשו בהסכמה וההגנה ויתרה על חקירתו הנגדית של החוקר, ואף ביקשה לראות באמרותיו של הנאשם כעדות ראשית. מכאן שיש לייחס לעדותו זו הראשונה של הנאשם, בה הפליל עצמו, משקל רב, בוודאי כשיתר הראיות תומכות בה.

ההתרשמות הכוללת מעדותו של הנאשם, האופן בו השיב על השאלות, התחמקותיו מחד, שקרוי מנגד כמו גם המנטרות עליהן חזר שוב ושוב בהעדר הסברים טובים למעשיו, וכן ניסיונו לבטל את אמירותיו המפלילות במשטרה, שכנעו אותי כי הנאשם דווקא היה מחושב בעדותו, ידע מה הוא מבקש לומר וממה עליו להזהר בעדותו, וזאת ללא קשר למצבו הקוגניטיבי הנטען.

התייחסות למצבו המנטלי של הנאשם ולטענת ההגנה בהקשר זה

33. כאמור, ההגנה הגישה חוות דעת מומחה מטעמה, שנערכה על ידי הפסיכולוג מר אבו ג'עפר. בנוסף הפנתה ההגנה לפרפרזה שנערכה על ידי השב"כ [נ/3] שבה נכתב כי "ממידע שעולה ברשותנו עולה כי הנדון נתפס כמי שלוקה בנפשו/ מוגבל שכלית".

מומחה ההגנה הגדיר את הנאשם כמונמך קוגניטיבית [נ/4], ואף בבית המשפט התעוררה לא פעם תחושה שמא הנאשם אינו מבין לעומק את השאלות באופן שנשאל והתובעת התבקשה לפשט את השאלות [ראו דוגמא בפרוט' עמ' 119].

בהקשר זה, לא נעלם מעיניי כי למרות המידע שבידי שב"כ, לא נחקר הנאשם בחקירתו במשטרה על ידי חוקר מיוחד, כמתחייב בסעיף 3(ב) לחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005 [להלן: "חוק הליכי חקירה"]. לא ברור האם הפרפרזה של השב"כ עמדה לנגד עיני החוקר, אך עם זאת, אין בעצם ההתרשמות של שב"כ [נ/3] ואף התרשמותו של מומחה ההגנה, כדי לשלול את חוקיות חקירתו של הנאשם ומסירת גרסתו בחקירתו במשטרה על ידי חוקר שאינו חוקר מיוחד, וזאת בהתאם לסעיף 14 לחוק הליכי חקירה; ועל בית המשפט לבחון את המשקל של חקירה שכזו בהתאם להתרשמותו [וראו גם: ע"פ 8299/19 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.5.2020); ע"פ 4793/08 פתחי נ' מדינת ישראל, פסקה 38 [פורסם בנבו] (26.9.2011)].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

הנאשם נבדק בתחילת ההליך על ידי הפסיכיאטר המחוזי שחיווה דעתו כי מצבו בעת הבדיקה היה יציב, אוטימי, ותואם את הסיטואציה, וכי הוא שיתף פעולה בבדיקתו. הוא סיפר לפסיכיאטר כי הגיע לישראל כדי לעבוד ושלל שרצה שירו בו, או שאמר זאת לחוקר. הפסיכיאטר המחוזי שלל פגיעה בבוהן המציאות, ותיאר כי הנאשם הביע חרטה, הוא מבחין בין טוב לרע ואין עדות למצב פסיכטי [נ/2].

התרשמות זו עולה בקנה אחד עם התרשמותו של מומחה ההגנה, שאמנם קבע בחוות דעתו כי תפקודו האינטלקטואלי הכללי של הנאשם נמצא ברמה נמוכה התואמת מוגבלות שכלית התפתחותית, וכי יכולתו הקוגניטיבית גבוהה יותר מביצועיו אך גם הוסיף כי הוא מתנהל בשפה דלה עם אוצר מילים מצומצם וכי קיימים "קשיי הבנה ודלות באישיות וביכולת לנמק דעותיו ורצונותיו ומתן פרשנות לחוויות שהיו לו" [עמ' 6 לחוו"ד נ/4]. הנאשם תואר כבעל חוסר יציבות נפשית ואישיותו פשוטה וצייתנית והוא יכול להיגרר ולהיות מנוצל על ידי אחרים, וצוין כי "במצב לחץ ומשבר עלול לסכן את עצמו ואת הסובבים... לצד קשיי הקוגניטיביים שיקול דעתו יכול להיות מוטעה במצבים מורכבים" [עמ' 7 לחוו"ד נ/4].

גם בחקירתו הנגדית בבית המשפט הוסיף המומחה מטעם ההגנה כי אמנם המבחנים שערך נמוכים אך "במכלול של כל מה שהיה במבחן ומההתרשמות שלי אני חושב שהוא קצת יותר גבוה, הוא לא מוגבלות שכלית התפתחותית, הוא יכול להיות בן אדם גבולי אבל... הוא לא פיגור... אין לו מוגבלות שכלית... הוא לא פיגור קל... הוא יוצא גבולי." [פרוט' עמ' 159], ועוד הוסיף כי הוא יכול להתמודד עם שאלות מורכבות.

34. אכן, תשובותיו של הנאשם היו דלות באופן ביטויין. גם הפסיכולוג התרשם מכך שהנאשם מתנהל בשפה דלה. אלא שמעבר להתרשמותו מהנאשם, לא העיד הפסיכולוג על משמעותם של מאפייניו של הנאשם בכל הנוגע ליכולת שלו למסור עדות אמת, לתאר את החוויה שעבר, או ליכולת לסמוך על עדותו; זאת, על אף שההגנה הצהירה במהלך עדותו של הפסיכולוג כי זו תכלית עדותו [פרוט' עמ' 163 – 164]. מכל המסמכים שהציגה ההגנה, אין למעשה מחלוקת כי הנאשם יודע להבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור. גם אני התרשמתי כך במהלך המשפט. הנאשם ציין זאת גם בפני חוקר המשטרה כשנדרש לעניין האפשרות שאדם יפגע מהסכין שהביא עמו, וידע להיזהר בתשובותיו מפני מצבים בהם יפליל עצמו. רושם זה שהותיר הנאשם בעדותו ובהתנהלותו בבית המשפט מתיישב גם עם תשובותיו לחוקר באשר לכך שלא היה דוקר שוטר ערבי, ולאחר מכן חוסר יכולת להסביר מדוע.

אציין כי הסנגור ביקש להזהיר אותנו בתחילת עדותו של הנאשם, כי הנאשם מתחיל כל תשובה במילה "נכון", וכי יש לשים לב לכך [פרוט' עמ' 115 ש' 3]. אלא שהדבר לא עלה בעדות עצמה, והנאשם בהחלט ידע להשיב על שאלות מסויימות בתשובה "לא נכון" [ראו למשל פרוט' עמ' 114 ש' 29].

בשים לב לדלותו של הנאשם שזוהתה בבית המשפט, ואף ללא קשר לחוות הדעת, הזהרתי את עצמי שלא להיתפס מילולית לתשובה מסויימת, אם היא לא עולה בקנה אחד עם התמונה הגדולה ואם אין לה תמיכה נוספת. ובכל זאת, אף ההגנה ביקשה לראות את הודעותיו של הנאשם במשטרה כחקירתו הראשית, ולמרות זאת ניסה הנאשם להתחמק מתוכן ההודעות במקום שהן מפלילות אותו. כפי שפורט לעיל, התרשמתי כי על אף דלות יכולת הביטוי, הנאשם בהחלט הבין את השאלות, לא פעם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

אפילו ללא צורך בתרגום, הוא ידע לצחוק כשהשאלות נשאלו בצורה צינית נוכח תשובותיו הקודמות [פרוט' עמ' 14 ש' 9, עמ' 134 ש' 19, עמ' 139 ש' 27]. מקום שבו ביקש הסבר לשאלה מסויימת, קיבל אותו, ועדיין בחר הוא בעצמו לאילו שאלות לתת תשובות ומאילו להתחמק או לחזור על מנטרה מסויימת, על מנת שלא להידרש להסבר שלא היה לו. כך, למשל השיב ללא בעיה על שאלות הנוגעות לאורח חייו בעזה, לרבות התרשמותו מישראל כמקום שניתן לעבוד בו בכבוד. הוא ידע להשיב על לימודיו בבית ספר, לרבות שהוא יודע מעט קרוא וכתוב ["ככה ככה" לדבריו], ואף הבין את השאלות הנוגעות לסכינים ולסיבת הבאתן, אך ניכר היה שהוא מנסה להתחמק מהתשובה מאחר שהוא מבין את הקושי בגרסתו, עד כי חזר על אותה מנטרה לפיה אם היה רוצה לרצוח היה עושה זאת קודם לאנשים שפגש בדרך [פרוט' עמ' 121].

גם התנהלותו של הנאשם במהלך המשפט עצמו, היתה התנהלות עירנית וסקרנית, וניכר כי הנאשם מבין היטב את ההליך ומודע לתוצאותיו האפשריות. כך התערב כאמור בעת חקירת המומחה, כך ביקש הסבר כשלא הבין משהו, וכך ניהל שיחה ערה לעתים תכופות עם המתורגמן, לרבות בשלב הסיכומים.

בסופו של דבר, התרשמתי כי הנאשם כן זוכר את האירוע, ובמקומות שהדברים נוחים לו ידע לדייק בפרטים [לדוגמה, ידע לתאר את מבנה הרכב מבפנים ואף טען שהמתלונן לא בעט בו; פרוט' עמ' 141 – 142], אולם כאשר הוא הבין שתשובות קודמות או עובדות מסויימות אינן עולות בקנה אחד עם גרסתו בבית המשפט, בחר בתשובה של "לא זוכר". כך כאמור ביחס לסכינים בביתו [פרוט' עמ' 122 ש' 14], כך ביחס למרחק ביתו מהגבול [פרוט' עמ' 124 ש' 25], למיקום הסכין השניה באירוע [פרוט' עמ' 129 ש' 9], וכך ביחס לאמרותיו במשטרה [פרוט' עמ' 130 ש' 3 ועמ' 137 ש' 30]. גם בנוגע לשאלה האם ניסה לעצור טרמפים השיב ב"לא זוכר" [פרוט' עמ' 142 ש' 2] ועוד. התרשמתי כי בנקודות מסויימות הנאשם מנסה לדייק בפרטים כשנוח לו, אך במקומות הקשים לו הוא מבקש להתחמק מליישב את הסתירות בגרסתיו השונות.

הנאשם ידע להתייחס לסיכון בשימוש בסכין, כשהעיד כי "אני כן יודע שסכין פוצעת בן אדם... סכין כן יכולה לאבד מישהו... לעוות בן אדם, סליחה. אם הוא נפצע מהסכין כפי שאת טוענת, הוא היה מתעוות הבן אדם" [פרוט' עמ' 132 ש' 33 ואילך]. כשהוטח בנאשם שהוציא סכין וניסה לרצוח את המתלונן תוך כדי מאבק, שלל זאת בתוקף ואף הוסיף "חויץ מזה, אם הייתי מבצע מעשה כזה מה זה יועיל לי?" [פרוט' עמ' 137 ש' 19]. גרסה זו מלמדת לא רק על הבחנה של הנאשם בין טוב לרע, אלא על תבונה, ומודעות לגרסתו תוך יכולת לתכנן את תשובותיו.

כשהוטח בנאשם שאמר בחקירתו במשטרה, שכאמור הוגשה חלף חקירה ראשית, כי רצה לבצע פיגוע ואחרי זה שיירו בו, וכי רצה למות כיוון שהיה חולה ושנמאס לו מהחיים [ת/3 עמ' 3 ש' 1], שלל שאמר זאת וטען כי איבד את ההכרה [פרוט' עמ' 137 – 138, פרוט' עמ' 142], וכי נחקר בדיוק כשהתעורר וראה שנותח. אלא שעובדתית הנאשם נחקר במשטרה בחלוף מספר ימים. כך, עולה מהדו"ח הרפואי ת/12 כי ביום 4.6.2021 הוא הועבר למחלקה כירורגית לצורך השגחה וטיפול, כשהוא בהכרה מלאה, יציב המודינמית, נושם בכוחות עצמו וללא מאמץ נשימתי משמעותי. כאמור, חקירתו הראשונה היתה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

ביום 6.6.2021 [3/ת], דהיינו יומיים לאחר שעבר למחלקה הכירורגית, והחקירה הנוספת היתה שלושה ימים לאחר מכן ביום 9.6.2021 [4/ת]. החוקר שגבה את אמרותיו של הנאשם לא נחקר בבית המשפט והודעותיו התקבלו כראיה לאמיתות תוכן וחלף חקירה ראשית. על כן, בוודאי שאין לקבל את טענת הנאשם בבית המשפט כאילו אמר את הדברים כשהוא מעורפל ואינו מבין את השאלות. עצם העובדה שהנאשם ידע להבין כי קיימת סתירה בין עדותו בבית המשפט לזו שבמשטרה, מלמדת על כי הוא אמנם אדם דל אך מצבו הקוגניטיבי גבוה מזה שהנאשם ניסה להציג בפניו. כך נהג גם כאשר שם עצמו כחירש וכמי שאינו מבין, כשנתקל במתלונן.

יתרה מכך, אופן התנהלותו של הנאשם במהלך יום האירוע מלמדת על תכנון, תושיה ופעולות מחושבות: הוא תכנן להסתגל לישראל, התחבא במגדל עד החשיכה, המתין לשעת כושר עד להותרת השער פתוח על ידי החיילים, הלך לכיוון הכביש ולאחר מכן על הכביש, ואף ניסה להתחמק מהמתלונן שאותו זיהה כשוטר. כל אחת מהפעולות הללו היא פעולה מחושבת, לבטח שילובן יחדיו, וקשה ליישב התנהלות כוללת זו עם הנמכה קוגניטיבית או מוגבלות שכלית.

המניע להסתננותו של הנאשם ולמעשיו

35. כאמור, דחיתי כלא אמינה את גרסתו של הנאשם שנכנס לישראל למטרות עבודה. הדברים נסתרים הן בשעת ההסתננות, בהעדר הצטיידות במזון ובשתייה ותחת זאת הצטיידות בשתי סכינים בלבד למותנו של הנאשם, והן באופן התנהלותו בתוך ישראל לאחר ההסתננות.

גם אין לקבל את האפשרות שעלתה בגרסתו של הנאשם [בחקירתו מיום 6.6.2021, 3/ת] שהסתגל לישראל על מנת להיעצר, ועל כן, לטענתו המתין במגדל "בכדי שיגיע צבא ואסגיר את עצמי", וכי "הלכתי למגדל... בכדי להסגיר את עצמי" [3/ת עמ' 3 ש' 18, עמ' 4 ש' 16]. בבית המשפט הבהיר הנאשם כי אינו יודע מה משמעות המונח "להסגיר" וכי לא נכנס לישראל במטרה להיעצר: "לא הסגרת את עצמי כדי להיכנס לכלא" [פרוט' עמ' 117 ש' 2]. כאמור, בריחתו מהמתלונן שאותו הגדיר כ"שוטר" אף היא אינה מתיישבת עם הסתננות לשם מעצר.

בחקירתו במשטרה טען הנאשם כי אין לו חיים בעזה עד כי הוא אמר לחוקר "תירה בי אין לי חיים לא בישראל ולא בעזה" [4/ת עמ' 2 ש' 12]. אמירה זו לא הוכחה על ידי ההגנה, שאף לא ביקשה לחקור את גובה האמרה בבית המשפט. כך גם הסברו של הנאשם כי נכנס לישראל כדי שירו בו כיוון שנמאס לו מהחיים, וכך גם כשנשאל "זאת אומרת רצית לבצע פיגוע ואחרי זה שירו בך?" והשיב "אמת הכוונה שלי שיירו בי", והוסיף והסביר כי רצה למות כי הוא חולה ויש לו רעש בראש, דהיינו מחשבות, ונמאס לו מהחיים [4/ת].

הצדדים נחלקו ביניהם בנוגע למשמעות הדברים, האם כהודאה מצד הנאשם בדבר כוונתו לבצע פיגוע, או רק עדות לרצונו למות בישראל. יצויין כי בעדותו בבית המשפט ניסה הנאשם לברוח מאמירה זו וטען שאינו זוכר שבכלל אמר את הדברים וכי לא רצה שיירו בו [פרוט' עמ' 137 ש' 30 ואילך]. כאמור,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

הודעת הנאשם הוגשה חלף חקירה ראשית, ודברים אלו שנאמרו בה בוודאי לא מתיישבים לא עם גרסה של הסתננות לצורכי עבודה ולא עם הסתננות למטרת מעצר.

לטענת ההגנה, כיוון שהחקירה לא מתועדת [בתיעוד קולי או חזותי] יתכן שאינה משקפת את כל שנאמר וככל הנראה החוקר לא ראה בהתבטאות הנאשם הודאה בכוונתו לעשות פיגוע. קשה לקבל תיזה זו של ההגנה מקום בו הודעותיו של הנאשם בחקירותיו הוגשו בהסכמה ואף חלף חקירה ראשית, וההגנה ויתרה על חקירת גובה ההודעה.

יש בדבריו אלו של הנאשם אישור בדבר כוונות המוות שלו, ולכל הפחות ראשית ראייה לכך שנכנס לישראל לשם ביצוע פיגוע.

36. אני מוכן לקבל את טענת ההגנה לפיה הנאשם לא נכנס לישראל כדי להסגיר את עצמו ולהיעצר. הנאשם נשאל על כך בחקירתו במשטרה, ותחילה טען כי רצה להסגיר עצמו לחיילים אך בהמשך חזר בו והראיה היא שאכן לא פעל להסגיר את עצמו, אלא דווקא המתין לחשיכה כדי להתקדם. הוא גם המשיך וחלף לדבריו על פני בסיס צבאי ולא נכנס אליו. מכאן, יש להסיק כי לא רק שהנאשם לא רצה להסגיר את עצמו, הוא נמנע ממגע עם כוחות הביטחון ובכלל זה עם המתלונן, שאותו זיהה כשוטר.

משכך, כאשר הגיע אליו המתלונן ברכבו, הכולל גם "צ'קלקה", התנהג הנאשם באופן שנחזה כלא מובן, כשדבריו ניסה לגרום למתלונן לעזוב אותו, ותוך שהוא ממשיך ללכת לצד הכביש לכיוון דרום. על כן, גם אם לא הוכח שהנאשם חיפש מראש אחר המתלונן או איש בטחון אחר דווקא כדי להרגו, ולהיפך הוא ניסה להימנע ממגע עם כוחות הבטחון, הרי שמהרגע שהנאשם נוכח בכך שהמתלונן אינו מתכוון לעזוב אותו, זה היה השלב שבו שלף את הסכין והכניס [גם לדבריו] את גופו והסכין בידו, לתוך רכבו של המתלונן.

הנאשם העיד כי הבין שהמתלונן לא התכוון לעזוב אותו. משכך, גרסתו של הנאשם שפעל על מנת שהמתלונן, כאיש כוחות הביטחון, ייסוג מפני הנאשם דווקא כשהוא נוכח לראות שהוא מצוייד בנשק קר, אינה סבירה. על כן, נוכח כל הסתירות והקושי לתת אמון בנאשם, מסקנתי היחידה האפשרית לכוונתו של הנאשם בשלב זה, היא ששליפת הסכין נועדה כדי לעשות בה שימוש באותו רגע, אפילו תוך לקיחה בחשבון על ידי הנאשם כי הוא עלול למות באירוע. מסקנה זו משתלבת היטב עם התנהגותו של הנאשם למול החיילים, ועמידתו בפניהם כשהוא אוחז בשתי סכינים וצועד לעברם באופן מאיים, גם כשהם מבצעים ירי באוויר ואף לעבר רגליו.

37. כאמור, אני מוכן לקבל את האפשרות שהנאשם ניסה לחמוק ממפגש עם גורמי אכיפת החוק. ואולם, הנאשם ידע היטב כי הוא נכנס לישראל, ידע כי סכין היא דבר מסוכן ושאסור להחזיקו [ת/3] ובכל זאת נכנס לישראל עם שתי סכינים גדולות.

הנאשם אישר כי ידע שהמתלונן יהודי כיוון ש"הוא דובר עברית ואני דובר ערבית" [פרוט' עמ' 134 ש' 32], וגם בהמשך תיאר את המתלונן באמרו "ראיתי את היהודי" [פרוט' עמ' 138 ש' 19] במקום להשתמש במילה "שוטר". בחקירתו במשטרה אמר שהבין שהמתלונן יהודי כי דיבר איתו עברית וכי אם היה שוטר ערבי לא היה דוקר אותו [ת/3 עמ' 3 ש' 9-10]:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

ש: אתה מבין שהאיש שפגש אותך וניסית לדקור אותו שהוא יהודי?
ת: הבנתי שהוא יהודי כי הוא מדבר עברית איתי.
ש: אם היה ערבי האם היית דוקר אותו?
ת: לא.
ש: מדוע?
ת: לא יודע."

אינני מקבל את טענת ההגנה, כי מדובר בחקירה מניפולטיבית ובאמירות שהוצאו מהקשרן, שכן גובה האמרה לא נחקר בבית המשפט, וכאמור האמרה הוגשה בהסכמה וההגנה ביקשה לראותה כחלף חקירתו הראשית של הנאשם.

בבית המשפט הנאשם כבר ניסה לשנות את גרסתו ולהסביר כי לא היה דוקר "לא יהודי ולא ערבי" [פרוט' עמ' 139 ש' 10]. כאמור, הנאשם לא ידע להסביר לחוקר המשטרתי מדוע לא היה דוקר ערבי, והשיב לשאלתו מדוע, בתשובה "לא יודע" [ת/3 עמ' 3 ש' 12], וזאת על אף שהוא מבין את ההבדל בין מותר לאסור. גם לחיילים התייחס הנאשם כיהודים, והסביר זאת בכך שידע שהחיילים יהודיים כי הם "לובשים מדים ירוקים" [פרוט' עמ' 140 ש' 20]. גם בהתייחס לעובדה שציפה לפגוש יהודים, הסביר כי הלך וסמך על אלוהים בידיעה שהיהודים אנשים טובים [פרוט' עמ' 143 ש' 1-6].

כפי שפירטתי לעיל, לטעמי יש לתת משקל רב יותר לגרסתו של הנאשם בחקירתו במשטרה, ובתשובותיו הברורות שם, מאשר להסברו הפתלתל בבית המשפט.

מהעובדה שהנאשם הסתנן לישראל עם שתי סכינים גדולות וללא ציוד נוסף, כשהוא נכנס בצהרי היום, נמנע ממגע עם גורמי הבטחון וממתין לרדת החשיכה כדי להמשיך בדרכו, ואף ניסה להימנע ממגע עם המתלונן שאותו זיהה כשוטר; כשהוא מסביר בחקירתו במשטרה כי ביקש למות; ומהתנהגותו באירוע עצמו כשלאחר שהבין שהמתלונן לא יניח לו נכנס לרכבו של המתלונן עם סכין שלופה וניסה לדקור אותו בראשו, כמו גם מכך ששלף סכין נוספת ונעמד מול החיילים בתנועה מאיימת, המשתלבת עם אמירתו כי רצה שיירו בו – מסקנתי היא כי כוונותיו של הנאשם בהסתננותו המזויינת לישראל לא היתה כשרה וכי הוא לכל הפחות היה נכון לפגוע בישראלים שייקרו בדרכו. הנאשם לא הצליח לעורר ספק בדבר אפשרות ותכלית אחרת לכניסתו לישראל, ותזת ההגנה כאילו הגיע במטרה לעבוד בישראל ולגור בה, אינה סבירה בנסיבות העניין והתנהגותו של הנאשם.

38. מסקנתי הנובעת מהאמור, הינה שהמפגש של הנאשם עם המתלונן, שלא היה מתוכנן מבחינתו של הנאשם, נחישותו של המתלונן שלא לעזוב את הנאשם, והבנתו של הנאשם שכך יהיה, הביא לשליפת הסכין מצד הנאשם, והנפתו לעבר ראשו של המתלונן, כשהוא מכניס את פלג גופו העליון לתוך רכבו של המתלונן. הנאשם אכן לא שיער כי המתלונן נמצא בעמדה עדיפה עליו, והוא גם חזק יותר, אולם שוכנעתי, נוכח תשתית הראיות והתרשמותי מעדויות המתלונן והנאשם, כי הנאשם אכן כיוון את הסכין לעבר ראשו של המתלונן, וכי האינסטינקטים של המתלונן הם שהביאו לתפיסת ידו הימנית של הנאשם שאחזה בסכין, על ידי המתלונן, תוך פציעתו כתוצאה מכך, ולמניעת תוצאה קשה יותר.

ההגנה ביקשה ללמוד מעוצמת הפגיעה באצבעו של המתלונן, על כך שאולי הנאשם לא פעל בעוצמה ובנחישות למול המתלונן, ולא היה "באטרף" כפי שהעיד המתלונן. אינני מקבל טענה זו. כאמור,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

האמנתי למתלונן ששב ותיאר את הדברים כמאבק ואת נחישותו של הנאשם לפגוע בו עם הסכין בראשו במהלך האירוע, ואף הנאשם תיאר תיאור של מאבק, כשהוא חש שנמשך על ידי המתלונן ואף העיד כי "הצליח להשתחרר" ממנו. המתלונן תיאר כיצד הוא הצליח לאחוז בידו של הנאשם שאחזה בסכין, ובכך למעשה מנע ממנו מלדקור אותו בראשו, וגם אם הנאשם העריך לא נכון את יחסי הכוחות ביניהם, אין המשמעות כי לא ניסה לדקור את המתלונן בחוזקה בסכין הגדולה שהיתה ברשותו.

עוד שוכנעתי כאמור, כי לאחר שהנאשם הצליח להתחמק מהמתלונן, הוא ברח לכיוון דרום, למקום שבו לא היו חיילים, וכי אלו הגיעו רק שניות מאוחר יותר לזירת האירוע. כשהחיילים קראו לנאשם והוא ראה אותם, הוא נעמד מולם, כשבינתיים, בשלב שלא הוברר, שלף את הסכין השניה.

עצם שליפתה של הסכין השניה, היא מעשה נוסף המשכנע בדבר כוונותיו של הנאשם לעשות בה שימוש, והיא עומדת בסתירה לכל גרסתו כי הגיע לישראל למטרות עבודה וכי בכלל חש שהותקף על ידי המתלונן ו"שמח" לראות את החיילים וביקש עזרתם. הנאשם נעמד מול החיילים והרבש"צ הנוסף שהצטרף אליהם, וחרף כך שירו באוויר ואף לרגליו, עשה ניסיון להתקדם לעברם, כשהוא מניף ידיו למעלה כשבכל יד סכין גדולה, ובשום שלב לא הרפה מהסכינים, גם כשנורה והיה שרוע על הקרקע, אלא לאחר שהרבש"צ נעמד מעליו והבהיר לו כי יהרגו אם לא יעזוב את הסכינים.

המשמעות המשפטית

ניסיון לרצח

39. המאשימה ייחסה לנאשם עבירה של ניסיון לרצח, לפי סעיף 1305(1) לחוק העונשין, המורה כי:

**"305. העושה אחת מאלה, דינו - מאסר עשרים שנים:
(1) מנסה שלא כדין לגרום למותו של אדם;
..."**

אם בעבר נדרש יסוד נפשי של כוונה תחילה לעבירת הניסיון לרצח, הרי שלאחר הרפורמה בדיני ההמתה הושבה על מכונה הלכה שנקבעה לפני שנים בע"פ 155/59 דרעי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד י"ד 233, 237 (1960), ואשר שונתה בשנת 2015 [בע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל] [פורסם בנבו] (15.12.2015); ובית המשפט העליון שב וקבע כי לאחר תיקון 137 לחוק העונשין, די בהוכחה של כוונה רגילה ולא נדרשת הוכחת כוונה תחילה [ע"פ 5922/22 קוזלוב נ' מדינת ישראל] [פורסם בנבו] (13.8.2023).

ההחלטה להמית מוכחת בשני מישורים: המישור השכלי, אשר משמעותו כי מבצע העבירה צפה את התוצאה הקטלנית; והמישור הרצוני, אשר לפיו המבצע שאף להגשמת תוצאה זו [ראו למשל: ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל] [פורסם בנבו] (30.7.2015); ע"פ 9604/04 כריכלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.9.2007); להלן: "עניין כריכלי", כאשר ההחלטה יכולה להתגבש גם שניות בודדות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

סמוך למעשה עצמו, ואף בלי קשר למעשהו של הקורבן, ויש לבחון כי המעשה אכן מקדם את העושה לקראת השגת מבוקשו.

נוכח הקושי לחדור לתוככי מוחו ותודעתו של הנאשם, רשאי בית המשפט לעשות שימוש בהנחות אובייקטיביות סבירות ובחזקות משפטיות הנסמכות על נסיבות המקרה ואשר מסייעות ללמוד על הלך נפשו של הנאשם. כך היא למשל חזקת הכוונה, הנלמדת מניסיון החיים והשכל הישר ולפיה אדם מוחזק כמי שהתכוון, דרך כלל, לתוצאות הטבעיות הנובעות מהתנהגותו, כשמשמעותה של החזקה היא שבהיעדר ראיות לסתור ובהתקיים נסיבות חיצוניות מתאימות, מוחזק המבצע כמי שמתקיימת בו הכוונה באופן שהוא צפה את התוצאה ורצה בה [השוו: ע"פ 2948/03 ברזובסקי נ' מדינת ישראל (פורסם בבנו) (20.6.2005); כריכלי לעיל]. חזקה זו, אשר מהווה ראייה בדבר ההחלטה להמית, ניתנת לסתירה על ידי ראיות שיביא הנאשם להסביר באופן מתקבל על הדעת אחרת.

עוצמתה של חזקה זו, ככל שהיא מתייחסת להחלטה להמית, גובשה בפסיקה במהלך השנים באמצעות מבחני עזר המבוססים על מכלול נסיבות האירוע וביניהן בחינת הפגיעות בגוף הקורבן, מיקומן בפועל ובכוח, החפץ עמו נעשה שימוש, אופי התקרית שהובילה לאירוע וחילופי דברים שקדמו לו, וכיוצא באלה מבחנים [עניין כריכלי לעיל, פסקה 11]. עם זאת, בסופו של דבר תלוי במכלול הנסיבות ואין נוסחה אחת בלבדית.

המאשימה הפנתה בסיכומיה לסעיף 25 לחוק העונשין המגדיר מהו ניסיון ועמדה על המבחנים למעבר בין הכנה לניסיון. לא מצאתי צורך לעסוק בכך, שהרי במקרה שלפנינו היסוד העובדתי של המעשה הפיזי של הנאשם הוכח, ואין חולק כי מדובר בתקיפה שעברה מזמן את שלב ההכנה. כאמור, גם ההגנה סברה שניתן להרשיע את הנאשם בעבירה של פציעה מזויינת. על כן, לא מצאתי צורך לעסוק במבחנים השונים אליהם הפנתה המאשימה בסיכומיה, שהרי המחלוקת העיקרית היא ביחס ליסוד הכוונה שבמעשיו של הנאשם.

40. ההגנה ביקשה לקעקע את חזקת הכוונה תוך טענה, כי המתלונן רק שיער את כוונותיו של הנאשם וכי הוא למעשה הבין לא נכון את הסיטואציה. בכך, ביקשה ההגנה לראות את הסברו של הנאשם לפיו רק רצה להפחיד את המתלונן, כהסבר סביר להתנהלותו.

ואולם, כפי שפורט לעיל בפרק העובדתי, שוכנעתי כי האירוע אירע כגרסתו של המתלונן, דהיינו, כי הנאשם נכנס עם פלג גופו העליון לרכב, הניף את הסכין לעבר ראשו, והיה נחוש לדקור אותו בראשו, דבר שנמנע אך בשל תגובתו המהירה ובשל התנגדותו בכוח של המתלונן. שוכנעתי כי הנאשם לא רצה רק להפחיד את המתלונן, ואם לא היה חפץ בעימות, בנקל יכול היה לברוח מהמקום ברגל. עוד שוכנעתי כי גם אם הנאשם ביקש תחילה להימנע מהמפגש עם המתלונן, הרי שכשראה את נחישותו של המתלונן והבין כי זה לא יניח לו, גיבש את החלטתו להמית את המתלונן, ועל כן הכניס הנאשם את פלג גופו העליון לתוך הרכב, שלף את הסכין הגדולה בידו הימנית וכיוונה לראשו של המתלונן, אשר רק אינסטינקט בריא ותושייתו בלמו את הנאשם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

מסקנתי זו בדבר התגבשות ההחלטה להמית, מבוססת על מעשיו של הנאשם, שהכניס את פלג הגוף העליון לרכב, שלף סכין שלהבה באורך של כ- 19 ס"מ [לטענת הנאשם הוא שלף ככל הנראה את הסכין ללא הידית, ת/3 עמ' 3 ש' 41], וכיוונה לעבר ראשו של המתלונן. הנאשם נשאל לגבי הסכין וכיצד נדקר המתלונן וידע כי מדובר בסכין בעלת פוטנציאל קטלני ובלשונו "אם זה היה דרך הסכין אז זה היה פצע עמוק" [פרוטי עמ' 132 ש' 25] ובהמשך "אם הוא נפצע מהסכין כפי שאת טוענת, הוא היה מתעוות הבן אדם" [פרוטי עמ' 132 ש' 33], ובכל זאת הוא המשיך ונאבק במתלונן כשהוא מכוון את הסכין שכפי שהיא נראית בתמונה ת/8, היא בהחלט בעלת פוטנציאל קטלני, לא כל שכן כשהיא מכוונת לראשו של המתלונן, שהוא איבר חיוני ורגיש. פעולה זו, היא פעולה בעלת פוטנציאל קטלני.

שוכנעתי גם כי הנאשם ניהל מאבק עם המתלונן בתוך הרכב, כשהוא צועק ומנסה להמשיך בפעולת הדקירה כלפי ראשו או גופו של המתלונן, עד אשר המתלונן הצליח להדוף בבעיטה את הנאשם החוצה מהרכב.

העובדה כי המתלונן היה חזק מהנאשם ומנע פציעה קשה יותר, אינה מפחיתה מכוחה הראיתי של חזקת הכוונה ביחס לנאשם שלפנינו, ואין להסיק מהפציעה הקלה שנגרמה בפועל את העדר הכוונה. אילולא עצר המתלונן את הסכין המונפת לעברו, היא היתה נוחתת על ראשו באופן שצפוי היה להיות קטלני.

אזכיר כי הנאשם שלל בכלל שניסה לדקור את המתלונן, ולדבריו אינו זוכר בכלל את השלב הזה באירוע, לא כל שכן שנתן הסבר אחר הגיוני למעשיו ולכוונותיו; וכי טענתו שלא עשה דבר ושהמתלונן הוא זה שהיה התוקפן באירוע, נדחתה כלא אמינה.

ניתן ללמוד על כוונתו של הנאשם גם ממעשיו לאחר מכן: בניגוד לטענתו כי ניסה לברוח מהמתלונן אל החיילים, נמצא כי הנאשם לא השליך את הסכין בשום שלב, וכלל לא ניסה לברוח אלא דווקא שלף סכין נוספת שהייתה במעילו ונעמד באופן מאיים מול החיילים ואף התקרב אליהם למרות שהתריעו בפניו וסימנו לו לעמוד תוך ביצוע ירי הרתעה לאוויר ולאזור הרגליים שלו.

מכל האמור עולה, כי הנאשם לא הצליח לסתור את חזקת הכוונה הנובעת ממעשה הנפת הסכין לעבר ראשו של המתלונן, ולא הציע חלופה הגיונית אחרת למעשהו שיש בה כדי לעורר ולו ספק סביר בכוונותיו, זולת כוונתו להמית את המתלונן. על כן, שוכנעתי כי המאשימה עמדה בנטל להוכיח עבירה זו.

עבירת ההסתננות

41. סעיף 4 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954 מורה כי:

4. " מי שהסתנן כשהוא מזויין, או בחברת אדם מזויין או נתמך על ידי אדם מזויין, דינו - מאסר חמש עשרה שנה, ואם היה המסתנן או האדם כאמור מזויין בכלי יריה או חומר נפץ, או חומר מתלקח, דינו - מאסר עולם."

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

במקרה שלפנינו אין מחלוקת כי הנאשם הסתנן לישראל כשהוא מצויד בשתי סכינים, וכי היה מודע למעשהו וחפץ בכך. גם ההגנה הסכימה כי הנאשם יורשע בעבירה זו. אתייחס עוד למשמעות עבירת ההסתננות בדיון בנושא הטרור, להלן.

מעשה טרור

42. המאשימה ביקשה להחיל את סעיף 37 בחוק הטרור שעניינו החמרת הענישה, והקובע כי העובר עבירה ובכלל זה העבירה של ניסיון לרצח, שהיא מעשה טרור, דינו כפל העונש אך לא יותר מ- 25 שנים.

חוק הטרור הוא חוק שאופיו ותכליתו מניעה, והוא נועד ליתן כלים להתמודדות עם תופעת הטרור, כתופעה המסכנת את בטחון מדינת ישראל, תושביה וסדרי השלטון בה. התפיסה המבוטאת בחוק הטרור היא כי "יחודן של עבירות אלו מצדיק 'הדגשה מיוחדת הן של תכלית ההרתעה בענישה, והן של עיקרון הגמול'" [ע"פ 1466/20 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (22.7.2020); וראו גם ע"פ 6894/22 אסכאפי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.8.2023)].

בהתאם לכך נקבע בסעיף 1 בחוק הטרור כי התכלית המניעתית תיעשה "בתחום המשפט הפלילי והמנהלי לרבות סמכויות אכיפה מיוחדות..." כאשר המניעה מכוונת לא רק להקמת ארגוני טרור, אלא למניעת מעשי טרור על ידי ארגוני טרור או על ידי יחידים [סעיף 1(2) בחוק הטרור].

43. לא מיוחס לנאשם כי השתייך לארגון טרור, ועל כך יש לבחון האם כיחיד ביצע "מעשה טרור". מעשה טרור לענייננו, מוגדר בסעיף 2 בחוק הטרור באופן הבא:

"מעשה טרור" – מעשה המהווה עבירה או איום בעשיית מעשה כאמור, שמתקיימים לגביהם כל אלה:

- (1) הם נעשו מתוך מניע מדיני, דתי, לאומני או אידאולוגי;
- (2) הם נעשו במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור או במטרה לאלץ ממשלה או רשות שלטונית אחרת... לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה;
- (3) במעשה שנעשה או במעשה שאיימו בעשייתו, היה אחד מאלה, או סיכון ממשי לאחד מאלה:

(א) פגיעה חמורה בגופו של אדם או בחירותו;

(ב) ...

– לעניין הגדרה זו –

(א) נעשה המעשה או האיום כאמור בפסקה (3)(א) תוך שימוש בנשק או בסכין, יראו אותו כמעשה טרור גם אם לא התקיים בו האמור בפסקה (2);

...

(ד) אין נפקא מינה אם המניע או המטרה המנויים בפסקאות (1) ו-(2) היו המניע או המטרה הבלעדיים או העיקריים למעשה או לאיום;

"...

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

"מעשה טרור" מוגדר אם כן לפי שלושה פרמטרים מצטברים כאמור בסעיף 2 לחוק הטרור, שעניינם **המניע** לביצוע המעשה, **המטרה** שלשמה בוצע המעשה וטיב המעשה בנסיבותיו בהקשר ל**סיכון** הנובע ממנו, כאשר ככל שהמעשה נעשה בסכין, לא נדרש להוכיח כי הוא נעשה במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור, ודי בבחינת המניע ובחינת הסיכון.

במקרה שלפנינו, נוכח הקביעה כי הוכחה כוונתו של הנאשם להמית את המתלונן, תוך שימוש בסכין, נותר לבחון האם המעשה נעשה מתוך מניע מדיני, דתי, לאומני או אידיאולוגי.

44. כאמור, הנאשם אישר בחקירתו במשטרה כי לא היה דוקר את המתלונן ["השוטר"], כפי שקרא לו – א.ב.ג.]. אם הוא היה ערבי. לא נעלם מעיני, כפי שפירטתי לעיל, כי כשנשאל הנאשם מדוע, השיב "לא יודע" וכי החוקר לא הרחיב עמו את החקירה בעניין זה. ואולם, כאמור, מצאתי כי יש לתת משקל רב להודעה במשטרה שהיא חלק מהחקירה הראשית, גם בשים לב לשימוש שעשה הנאשם לא פעם בהבחנה בין יהודים לערבים באופן המתקשר לגרסתו בחקירה, תוך ניסיון ליצור פסאדה כאילו הגיע לישראל כי חשב שכל היהודים טובים, הגם שבכל זאת לא הסביר אם כן, מדוע חשש מ"השוטר" היהודי, ומדוע כיוון את סכיניו כלפי אנשי החוק והבטחון שאותם הגדיר כ"יהודים".

זאת ועוד, כעולה מההגדרה של מעשה טרור, "**אין נפקא מינה אם המניע או המטרה... היו המניע או המטרה הבלעדיים או העיקריים למעשה או לאיום**" [ס"ק (ד) להגדרה שבסעיף 2].

הנאשם הסתכן לישראל, שלא במטרה לעבוד בה, כשהוא נכון לפגוע באזרח ממדינת ישראל, שאינה מדינתו, כל אזרח, ובוודאי אזרח יהודי. העובדה כי החליט להמית את המתלונן רק מאחר שניסה למנוע ממנו להמשיך בדרכו, וחשש להיתפס בשלב זה, כשהוא מודע להיותו של המתלונן יהודי, תוך הבחנה כי לא היה עושה זאת לשוטר ערבי, מהווה לטעמי מניע לאומני או אידיאולוגי למעשה.

45. זאת ועוד:

כפי שצוין לעיל, אין חולק כי הנאשם ביצע עבירה של הסתננות מזוינת. תכלית חוק ההסתננות היא ביטחונית הרתעתית, גם אם מדובר בכניסה למטרות כלכליות, והעבירה של הסתננות, בוודאי הסתננות מזוינת, נועדה להגן על ביטחון גבולותיה של מדינת ישראל מפני כניסה שלא כדין לשטחה. בדברי ההסבר להצעת החוק צויין כי תכליתו להחמיר בדין לגבי מסתננים הבאים למטרות חבלה ומסכנים ביותר את הבטחון בגבולות [הצעת חוק בטחון הגבולות (עבירות ושיפוט), תשי"ג – 1953; ה"ח 161, 172; הדגשה שלי – א.ב.ג.]. על כן, גם נקבעה עבירה מיוחדת של הסתננות מזוינת שבצידה עונש חמור יותר ביחס לעונש הקבוע בצד עבירת ההסתננות הרגילה (15 שנות מאסר או מאסר עולם למי שהסתנן כשהוא מזויין בכלי יריה או חומר נפץ, לעומת 5 שנות מאסר להסתננות "סתם"), זאת נוכח הסיכון הבטחוני הרב הגלום בעבירה זו [ראו ע"פ 5746/06 **עבאס נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (31/07/07)]. עוד נפסק כי עבירת ההסתננות (אף שאינה מזוינת) מגלמת בתוכה סכנה מופלגת לציבור ולכוחות הביטחון [ע"פ 7716/14 **אבו סעיפאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (27.4.2015)].

אכן, אין לשלול הסתננות לתכלית אחרת זולת פגיעה בבטחון הציבור או כוחות הבטחון, כגון לתכלית של פרנסה או כפי שראינו לאחרונה לתכלית של מעצר, שבו מבקש המסתנן להיעצר בישראל, מטעמי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

שלו, אולם גם חוק ההסתננות מבחין בין הסתננות שאינה מזויינת, להסתננות מזויינת, וקיימת בהחלט זיקה בין עבירת ההסתננות המזויינת לתחום עבירות הבטחון, לרבות חוק הטרור. כך למשל בהתאם לסעיף 2(א) לחוק הטרור, תחת סעיף ההגדרות, מצויה גם ההגדרה של "עבירת ביטחון חמורה" כך:

"עבירת ביטחון חמורה" – עבירת טרור חמורה, וכן עבירה שנעברה בנסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש לפגיעה בביטחון המדינה ובזיקה לפעילות טרור שהיא עבירה כמפורט להלן:

(1) ...
(2) עבירה לפי סעיפים 305 ... לחוק העונשין;
(3) עבירה לפי סעיפים 4 ... לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954;

כך גם הגדרת "חשוד בעבירת בטחון" בסעיף 35(ב)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו – 1996, לצורך מניעת מפגש עם עו"ד, כוללת את מי שהוא חשוד בעבירה לפי חוק ההסתננות, וזאת לצד מי שחשוד בעבירת טרור חמורה.

הנה כי כן, ההגדרה של עבירת בטחון חמורה כוללת הן "עבירת טרור חמורה" והן עבירות נוספות שנעברו בנסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש לפגיעה בביטחון המדינה ובזיקה לפעילות טרור, תוך הפניה לרשימה סגורה של עבירות מחוק העונשין ומחוק ההסתננות, כשהרציונאל הוא הזיקה שבין העבירות על פי חוק ההסתננות לטרור. בשונה מחוק הכניסה לישראל, חקיקתו של חוק ההסתננות, והשתלבותו בין יתר הוראות החוק האחרות בנושאי בטחון, כמו גם פסיקות בתי המשפט, יוצרות הנחה לפיה הסתננות מזויינת נעשית במטרה לפגוע בבטחון תושבי ישראל. זהו בהחלט מניע מדיני ולאומני או אידיאולוגי למעשה ההסתננות. וכשם שהוא מניע למעשה ההסתננות עצמו, הוא גם מניע לשימוש באותן סכינים שאיתן הסתנן הנאשם במקרה שלפנינו.

במקרה שלפנינו, הנאשם הסתנן חמוש בסכינים משטח אויב (עזה) בסמוך לאחר סיום עימות צבאי ("שומר החומות"), ומשדחיתי כלא אמין את המניע החלופי שהציע הנאשם בעדותו, שנכנס לישראל כדי לעבוד בה או להיעצר, הרי שנותרה בעינה ההנחה שהוא נכנס על מנת לפגוע בתושב ישראלי, ומכאן שמטרותיו הן מטרות טרור (מניע מדיני, דתי, לאומני או אידיאולוגי). ואכן, תחילה שימשו הסכינים לנסיון לרצוח את המתלונן, שנחזה על ידי הנאשם כשוטר יהודי, ולאחר מכן כדי לאיים על החיילים שאותם זיהה הנאשם כיהודיים. ויוזכר, כי הנאשם אישר בחקירתו כי לא היה דוקר שוטר ערבי, ובכך יש אימות נוסף למניע הלאומני.

יתרה מכך, בחקירתו הראשונה גם ציין הנאשם כי נכנס לישראל בכדי שיירו בו או הניח שיירו בו. אמירתו זו מחזקת את המסקנה שהיה בדעתו לעשות מעשה קיצוני דיו שיוביל לכך שאכן יהיה מי שיירה בו. הדברים משתלבים גם עם בקשתו מהחוקר, במהלך גביית הודעתו השניה [ת/4] כי ירה בו כיוון ש"אין לי חיים לא בישראל ולא בעזה"; והם מתיישבים גם עם התנהגותו של הנאשם כשהלך לקראת החיילים עם סכינים בידו, כמי שאכן רצה שיירו בו לאחר שביצע פיגוע.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

מאפייניו של הנאשם, המקום ממנו הגיע, בתקופה שמיד לאחר סיום מבצע 'שומר החומות', כשהוא מנצל פרצה בגדר שנותרה לאחר אותו מבצע בשל נפילת פצצת מרגמה, מצוייד אך ורק בשתי סכינים, ועושה בהן שימוש בהזדמנות הראשונה האמתית שהיתה לו לתקוף אדם, שהוא יודע כי הוא יהודי, ויתר נסיבות האירוע גם לאחר מכן, מצביעים על כך שההסבר היחיד למעשהו הוא מניע לאומני, מדיני או אידיאולוגי.

אשר על כן, יש לראות את מעשהו של הנאשם כמעשה טרור מתוך מניע מדיני, לאומני או אידיאולוגי, אשר היה בו סיכון ממשי לפגיעה חמורה בגופם של המתלונן או מי מהחיילים או הרבש"צ הנוסף.

סוף דבר

46. נוכח כל האמור, משמצאתי את גרסתם של המתלונן ויתר העדים כמהימנה, ונוכח שאני דוחה את גרסתו של הנאשם כלא אמינה, אני סבור כי עלה בידי המאשימה להוכיח את עובדות כתב האישום מעבר לכל ספק סביר, ואת משמעויותיהן המשפטיות, ואציע לחברותיי להרשיע את הנאשם בעבירות שיוחסו לו – עבירה של הסתננות מזויינת לפי סעיף 4 לחוק למניעת הסתננות, ועבירה של ניסיון רצח כמעשה טרור, עבירה לפי סעיף 1305(1) לחוק העונשין ביחד עם סעיף 37 לחוק המאבק בטרור.

איתי ברסלר-גונן, שופט

השופטת גילת שלו – אב"ד

אני מסכימה.

גילת שלו, שופטת – אב"ד

השופטת דינה כהן

אני מסכימה.

דינה כהן, שופטת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 39812-06-21 מדינת ישראל נ' צופי (עציר)

לפיכך הוחלט כאמור בחוות דעתו של השופט איתי ברסלר-גונן להרשיע את הנאשם בעבירות של הסתננות מזויינת לפי סעיף 4 לחוק למניעת הסתננות, ועבירה של ניסיון רצח שהוא מעשה טרור, עבירה לפי סעיף 1305(1) לחוק העונשין ביחד עם סעיף 37 לחוק המאבק בטרור.

ניתנה היום, כ"ז טבת תשפ"ד, 08 ינואר 2024, במעמד הצדדים

איתי ברסלר - גונן, שופט

דינה כהן, שופטת

גילת שלום, שופטת אב"ד